نومرو: ۱۳۹ — ۱۶۱۳
اوتوز بشنجی سنه
***
صاحبی و مدیر مسئولی :
احمد احسان
**
تلغراف : استانبول ـ ثروت فنون
*

ثروت فنون

۱۴ تموز ۱۹۲۷ پنجشنبه
۶۲ نجی جلد
***
احمد احسان مطبعه‌سی
**
تلفون : استانبول ۱۴۰۲-۱۴۰۳
*

رئیس جمهور غازی مصطفی کمال پاشا حضرتلری .
استانبول خلق‌فرقه‌سی بناسی اوکسنده — اوتوموبیللرینه بینرلر ایکن :

MILLÎ KÜTÜPHANE-ANKARA-1946

حکایه دعواسی

« ثروت فنون »ك ۱۲۸ نجی نسخه‌سنده انتشار ایتمش اولان سعاد درویش خانمك برحکایه‌سی اوزرینه مدعیٔ عمومیلك مقامندن « ثروت فنون » صاحب ومدیرمسئولی احمد احسان بك وسعاد درویش خانم علیهنه اقامه ایدلمش اولان دعوانك رؤیتنه برنجی جزا محکمه‌سنده ۱۰ تموز پازارکونی اوکله‌دن صوکرا دوام اولوندی .

برنجی محاکمه‌ده ، اولجه یازدیغمز کبی ، هیئت حاکمه اکثریتله بالذت سعاد دویش خانمك محکمه‌یه کلمه‌سنه قرار ویرمش‌دی . سعاددرویش خانمك کیفسز اولدیغنه دائر محکمه‌یه ابراز اولونان طبیب راپوری اوزرینه مقام ادعا کسب عافیت ایدنجه‌یه قدر محکمه‌نك تأجیلنی ایسته‌دی . سعاد درویش خانمك وکیلی مصطفی عادل بك ، مظنون صفتیله حیاتنده برمحکمه حضورینه چیقامش اولان پك حساس ورقیق مؤکله‌سنه بودعوانك صحتنی صارصاجق قدر تأثیر کوستردیکی ، بوتون روح و فکرینی ، بوتون هویتنی کوسترن ، شخصیتی ایچنده مندمج بولونان حکایه‌سی ـ مقام ادعاجه موجب جزا کورولن حکایه‌سی ـ میدانده ایکن سعاد درویش خانمك بالذات حضورینه نه لزوم منطقی ، نه‌ده لزوم قانونی بولونمادیغی یولنده ایضاحات ویردی . هیئت حاکمه مذاکره اوداسنه چکیلدی . محکمه صالوننه عودتنده دوام محاکمه قرارینی تبلیغ ایتدی . محاکمه دوام ایدییور :

اولا مقام ادعا ـ برنجی محاکمه‌ده کافی درجه‌ده ایضاح ایدلمش اولان ـ نقطهٔ نظرینی وقانون جزاده مستندینی ایضاح وارائه ایله سعاد درویش خانمك واحمد احسان بکك ، بوتون دینلری تحقیر ایدن و بو میانده دورت دینی‌ده تحقیر ایتمش صاییلان یازیلری یازدیغی ، بو یازیلری غزته‌سنه قویدیغی ایچون تجزیه‌لرینی ایسته‌دی .

سعاددرویش خانمك وکیلی مصطفی عادل بك ، بوتون دینلرده بت‌پرستلك ، آتش‌پرستلك .. الخ داخل وبونلری تحقیر قطعیاً جزایی غیر مستلزم ، « ثروت فنون » ده انتشار ایدن یازیلرده دورت دیندن هیچ برینی تحقیر مقصدی اولمادقدن باشقه ، بویله برایما ، بویله بر معنانك‌ده تمامیله مفقود وغیر موجود ، هانکی دین تحقیر ایدلمش‌سه صراحةً ارائه‌سی مقتضی بولوندیغنی ایضاح ایتدی .

احمد احسان بکك وکیلی حیدر رفعت بك ، موضوع بحث وموجب دعوی حکایه‌یی ادبی نقطهٔ نظردن تحلیل ایله صوك بر قاچ سنه ایچنده ، قیمتدار وصنعتکارانه بر مجوهر کبی ، بو قدر اینجه ایشله‌نمش ، ادبی ، فلسفی ، اخلاقی نقطهٔ نظردن بو درجه رقت وحساسیتله یازلمش کوزل بر حکایه کورمه‌دیکنی ، حکایه‌ده انتحاره تشبث ایده‌نلرك یأس وضلالی ، تزلزلات روحیه‌سی برفوطوغرافله آلینیرجه‌سنه کوسترلدیکنی ، حکایه‌نك نتیجه‌سنده غایه‌نك تحذیر اولدیغی صراحةً کورولدیکنی ، حتی بو سطرلر اولماسه حکایه‌دن باشقه برشی استدلال ایدیله‌میه‌جکنی شرح ایتدی . مابه‌الافتخاریمز بویوك برشاعریمزك اثرلرندن ، حتی جلال‌الدین رومی‌نك مثنویسندن قطعه‌لر وبیتلر ذکریله بونلرك دینی تحقیری تضمن ایتدیکی هیچ کیمسه‌نك خاطر وخیالندن کچمه‌مش اولدیغنی کوستردی .

احمد احسان بکك وطن وملته اوزون سنه‌لردن بری ایفا ایتدیکی خدمتی واثرلرینی وتحت ظنده بولوندیغی شائبه‌دن بری حیاتنی ، باخصوص علم وادب نامنه رکز ایتمش اولدیغی « ثروت فنون » آبده‌سنك قیمت واهمیتنی تصویر ایتدی .

هیئت حاکمه ، محاکمه‌نك ختام بولدیغنی ، قرارك ۱۷ تموز ، پازارکونی ساعت ۱٤ ده تبلیغ ایدیله‌جکنی بیلدیردی .

مصاحبهٔ اجتماعیه

انتخابات

انتخابات‌دن مقصد و مقصدك تأمینی . — افراد ملتی ارشاد . — بیسمارق عصری و شیمدیکی زمان ـ انتخابات مجادلری و محور انتخابات . — برنجی بویوك ملت مجلسی ، جدال و ظفر . — ایکنجی بویوك ملت مجلسی ، بویوك انقلاب . — اوچونجی بویوك ملت مجلسی ، ترقی وتجدد . — یکی انتخاباتك محوری ، علم وفنك قیمتی . — انتخاباتك محتمل نتیجه‌سی . — خلقك نتیجه‌یه اطمئنانله انتظاری .

فرانسه‌ده بو آرالق انتخابات قانوننك اصلاحی فرانسه هیئت تشریعیه‌سنده موضوع بحث ومذاکره‌در بوندن غایه : فرانسه کبی ، مقدراتنه حاکم اولاجق عنصرلری رأی عام اصولیله انتخاب ایده‌ن بر یرده بونلری حقیله اهل ، مملکتی ترس یوله دکل ، دوغرو یوله سوق ایده‌بیله‌جك کیمسه‌لردن سچه‌بیلمك‌در . انتخاب قانونیله بوخصوصده ملته حقیقی بر رهبر اولابیلمك‌در .

بو غایه‌یه وصول ایچون ، نه قانونلر ، نه نظاملر یاپیلیرسه یاپیلسون ، الیوم جاری اولان ـ باشده رئیس جمهور ویا قرال اولسون ـ آرای ملتله ایش کورولمك اصولنده ، یعنی مشروطیت اداره‌ده ، برملتك تربیهٔ سیاسیه‌سی تکامل ایتمه‌دکجه یعنی حق رأیه ، حق انتخابه مالك افراد ملت بو وظیفه‌سنی حقیله مدرك اولمادقجه ، هرفرد رأی پوصله‌سنك منسوب اولدیغی ملتی یوکسه‌لتمك ، یاخود آلچالتمق ، ترقی وتعالی‌یه ویا تدنی وانحطاطه سوروکلامك‌ده مؤثر اولابیله‌جکنی علمی ومصیب بر قناعتله تقدیره قادر بولونمادقجه یاپیلان قانونلر ، نظاملر بوامنیه‌نك یرینه قائم اولاماز ، یعنی مقصدی تأمین ایده‌مز .

شو حالده بر ملتك یاشنه کچن ، ملتی سعادت و رفاهه اولاشدیرمق ایسته‌ین رجال ایچون توسل ایده‌جك بر چاره قالیر ، اوده بر طرف‌دن حاکم مطلق اولان ملتك بوحق حاکمیتنی تأمین ومحافظه ، دیکر جهت‌دن افرادی مطلوب سویه‌یه واصل اولامایان محیطده ارشادله ، حسن صورتده سوق و اداره ایله ، افراد ملته فکراً معاونتله ، انتخاباتك نتیجه‌سنده ، امکان درجه‌سنده ، مقدرات ملته حاکمیتنده مفید اولابیله‌جك برزمره‌نك میدانه کله‌بیلمه‌سنه دقت و غیرت ایتمك‌در .

بالطبع بیسمارق عصری کچمش‌در . یکی دورلر یکی تدبیرلری مستلزم‌در . بیسمارق ، حیاتیله ترجمهٔ حالیله ، خاطره‌لریله ، تصدیق ایده‌رکه برمشروطیت اداره رحلی دکل‌دی ، فقط بوشکله اتباعه مجبوردی . اونك فکر و قناعتنجه انتخابات عمومیه‌یی اداره مشکل‌دی . پارلمنتو ساحه‌سنده برتدبیر کرك‌دی . فرضا اعضاسی مقداری یوز ، فرقه‌لری عددی بش اولان بر مجلس‌ده مدرك ، عارف ، مملکتنك منفعت حقیقیه‌سنی تقدیره قادر یوزدکل ، اکثریت تشکیل ایده‌جك مقداری بولابیلمك متعسردی .

اوچ فرقه‌دن ـ فرقه بش اولدیغنه کوره ـ بوخصلت و فضیلت‌ده اون برر اعضا بولابیلمك ظاهراً مشروطیتی قورتارمق ایچون کافی ایدی . اوچ فرقه ، دیکر ایکیسنه غالب‌در . بو اوچ‌دن اون بر اعضادن اوتوزاوچ تأمین ایدلدی‌می ، بوفرقه‌لر طرفداردی . فرقه اکثریتنه کوره رأی ویرمکه مجبوردی . شو حالده یوزکشیلك برمجلسده اوتوز اوچ آدم عقللی رأی ایله اکثریت تأمینی وبویله‌جه هرایشك تدویری ، شکله اویدیرارق ، قابل‌دی .

بو اصول ملتی وحقوقنی دوشونمه‌دن ، آنجق وکیللری آراسنده برمانوره چه‌ویرمك‌دی . کیتدکجه ملتك حقوقی قدسیت کسب ایده‌ن بو دورده ، کهنه بیسمارق اصولنك تطبیق بری یوق‌در . ملتك حقنی ، بوحقك حسن استعمالنی تألیف جهتی واردر .

مختلف مملکتلرده انتخاب زمانلرنده کوروله‌کلمش‌در . فرقه‌لر ونامزدلری آراسنده اهمیتلی بر جدال ، یاخود موفقیت ایچون حرارتلی برمسابقه جریان ایده‌در . هرنامزد مسلك ومشربنك ، فرقه‌سی پروغرامنك مملکت و ملت ایچون اك خیرلیسی ، فائده‌لیسی ، اولدیغنی ایضاح واثباته چالیشیر . بونلر ایچنده ملته مفید اولمق قناعتیله چالیشانلر اولاجغی کبی ـ انسانلق حالی بو ! ـ مبعوث اولمق ، مجلس اعیانی اولان یرلرده ، اعیانه کیرمك ، بویله‌جه بر نفوذ صاحبی اوله‌رق بو نفوذله شخصی منافعنی تأمین ، اقربا وآشناسی ایچون‌ده عینی منافعی استحصال قیدنده اولانلرده بولونه‌بیلیر . بریك ، ویا دیکری‌نك موفقیتی حق انتخابه مالك افراد ملتك رأی پوصله‌لری

نتیجه‌سنه باغلی‌در . هر دورلو جداله رغماً ، افراد ملته انتخابات نتیجه‌سنده مملکتك و ملتك حقیقی منافعنه ودوره‌یه کوره احتیاجاتنه تقابل ایده‌جك برکتله‌یی اورته‌یه کتیره‌جك صورتده رأی پوصله‌لرینی آتدیره‌بیلمك کرك‌در . بوده منتخبلرك مرشد کامل طرفندن ارشادیله ، مملکته ، مملکتك احتیاجات حاضره‌سنه نظراً ، اك زیاده خدمت کوره‌بیله‌جك ، اك زیاده مفید اولاجق عنصرلره رأی ویرمکه سوقیله ، تشویقیله قابل‌در .

انتخابات‌ده ، ینه کوروله کلمش‌درکه اورته‌یه بر « محور انتخاب » قویمق ، رأیلری بو محور اطرافنده طوپلامق واقع‌در . مثلا بردورهٔ انتخابیه‌ده انکلتره‌ده لوردلرك حق ردینی ، « وه‌تو » سنی الغا ایله محدود و یکانه أللرده طوپلانان ثروت عمومیه‌یی توزیع و تقسیمه یارار برطرزده وراثت قانوننی تبدیل و اصلاح غایه‌سی محور انتخاباتی تشکیل ایتمش‌دی .

جمله‌نك معلومی : بوکونلرده تورك ملتی اوچونجی بویوك ملت مجلسنی انتخابه دعوت ایدیلیور . بوندن اولکی ایکی دوره‌نك ، دوره‌لرنی اکمال ایده‌ن ایکی بویوك ملت مجلسنك صفحاتی کوزاوکنده‌در .

بونلردن برنجیسی برجدال ملی مجلسی ایدی . بوتون آمال و مساعیسنی برهدف اوزرنده طوپلامش‌دی : وطن وملتك خلاصی ، بو غایه‌یه واصل اولمق ایچون هر حالده ظفرك تأمینی .. قابل انکار دکل که برنجی ملت مجلسی مملکتك اك بحرانلی زماننده ، تورك وطننی قورتارمق ، تورك ملتنه استقلالنی قازاندیرمق ایچون قوت و قدرت تشکیل ایده‌بیله‌جك هیچ بر ذره‌یی امهال واهمال ایتمه‌دن مقصد علوی اطرافنده طوپلامق ، یوق‌دن وار ایتمك ایچون اوغراشدی ، چالیشدی . انجق ، ینه هپ بیلیورزکه ، موفقیت یوز کوسترنجه ، بویوك ملت مجلسی ساحه‌سنده ، الیوم رئیس جمهوریمز غازی مصطفی کمال پاشانك یوکسك مقصدلرینه مطلع ، دهاسنه ، بویوك بر انقلابك کانه رجلی اولدیغنه قانع ، بو اطلاع و قناعتله ممتاز شخصیتنه مربوط و صادق اولان « برنجی غروپ » ، مخالفته کچنلردن « ایکنجی غروپ » میدانه کلدی .

بو « ایکنجی غروپ » ده بویوك برانقلابك عرفه‌سنی سزمشجه‌سنه عنعنه‌پرستلر ، محافظه‌کارلر ، دیندارلر ، سلطنت وخلافت طرفدارلری‌ده طوپلانمش‌دی .

بالفعل حرب عمومی ایچنده بولونمش ، ممازیتنی کوسترمش ، عینی زمان‌ده فوق‌العاده احاطهٔ نظریله بوحرب‌ده پریشانلغمزك بوتون اسباب وعواملنی قاورامش اولان بویوك غازی تورك تاریخنی ، سلطنت دورلرینك انتریقه‌لرینی ، جهالت وتعصبك مشؤم روللرینی‌ده کوزاوکنه کتیرمش ، تورکیایی کرچك‌دن قورتارمق برنجی درجه‌ده آناطولی‌ده مستولی دشمنه قارشی عسکری بر ظفر قازانمغه ، بونی متعاقب بویوك بر انقلاب یاپمغه ، تورکیادن ترقی و تجدد مانعه‌لرینی قالدیرمغه متوقف اولدیغنی تقدیر ایتمش‌دی .

بو عزم وامل اوکنده ، برنجی بویوك ملت مجلسنك محوری اولان جدال ملی یرینه انقلاب محوری کلمش‌دی . بو محور اطرافنده انتخابات یاپابیلمك ایچون خلق فرقه‌سی تشکیل اولوندی . تشکیلاتی بوکونه قدرده اکمال اولونمقده . ایکنجی بویوك ملت مجلسی‌ده بویله‌جه دوغدی .

انقلاب محوری اطرافنده طوپلانمش اولان بوایکنجی مجلس ، عمومیتی اعتباریله مقصده خدمت ایتدی . تورکیاده خلاصکار بویوك برانقلاب اجتماعی‌یه چالیشدی . جمهوریت اعلان اولوندی . خلافت وسلطنت الغا ایدلدی . حق قضا یالکز حکومته ویرلدی . محاکم شرعیه نسیانه قاریشدیرلدی . ایکیلك نهایته ایردی . مدرسه‌لر ، تکیه‌لر اورته‌دن قالدیرلدی . دین ودنیا ایشلری آییرلدی .

مع‌مافیه ، ایکنجی بویوك ملت مجلسی‌ده دغدغه‌سز کچمه‌دی . ظاهرده ، اوروپا پارلمنتولرنده اولدیغی کبی بر موازنه تأسیسی ، بر ناظم احداثی فکریله مخالف برفرقه تشکیل ایتمك ایسته‌ینلر آییرلدی ، اما هم دینی قورومق ، هم‌ده ترقی پرور اولمق کبی ایکی ضدی اجتماع ایتدیرمك یولنه کیدلدی . حریان ایده‌ن حادثه‌لر بکی‌در ، هرکسك خاطرنده‌در ، بحثه حاجت یوق‌در .

ایکنجی بویوك ملت مجلسنك وظیفه‌سی بیتمش‌در . انقلاب بوکون برامر واقع‌در . یکی انتخاب اولوناجق بویوك ملت مجلسی ایچون یکی محور قویمق ضروری‌در . منتخبلری بو محورده جمع ایتمك موضوع بحث دکل‌در . اونلری احتیاج زمانه‌یه کوره مملکته وملته دها مفید اولاجق اهل ، صلاحیتدار ، صاحب اختصاص کیمسه‌لره رأی ویرمکه دعوت واردر . خلقك تربیهٔ اجتماعیه و سیاسیه‌سی کماله ایرینجه‌یه قدرده بوکا احتیاج کورولمکده‌در . مملکته وملته مفید اولاجق عصرلری طوپلایابیلمك ایچون انتخاباتك بر جبهه‌دن اجراسی مصیب عد اولونمقده‌در . افکارده تشتتك ، داخلی مجادلات سیاسیه‌نك بردور ترقی وتجدده آیاق آتان تورکیا ایچون مضرت بخش اولاجغنه قناعت کتیرلمش‌در . تورکیانك یکرمی بو قدر سنه‌دن بری کچیرمش اولدیغی صفحه‌لر ، ورطه‌لر واقعا بوقناعتی تقویه ایده‌جك ماهیتده‌در .

حادثاتك روشنه کوره ، اوچونجی بویوك ملت مجلسی ایچون محور انتخابات « ترقی وتجدد » در . ظفردن ، عظیم برانقلاب‌دن صوکرا ، بر مملکتك بر ملتك امورینی واقفانه تنظیم ایتمك ، مملکته و ملته ترقی و تجدد ایچون دوغرو یولی چیزمك و کوسترمك صیراسی‌در .

ظفر و انقلاب ، ذی‌حیات یکی بر تورکیا وجوده کتیردی . بو یکی تورکیایی راحت ورفاهه سعادت و ثروته اولاشدیرمق لازم . بویوك منجی‌نك ارشادات و تلقیناتیله بوکا چالیشاجق اولان اوچونجی بویوك ملت مجلسی‌در . ملتك بوکون دیله‌کی ، راحت وبر آز رفاه‌در . بوکا واصل اولابیلمك‌ده عالم شمول اولان مجادلات اقتصادیه‌ده موفقیت تأمیننه مفتقردر .

یکی تورکیایی ترقی وتجدد یولنده یوروته‌بیلمك سعادت ورفاهه ایریشدیرمك ایچون بویوك غازی‌نك استانبول خلقنه خطاب ایده‌ن نطقلرنده سویله‌مش اولدقلری کبی « حسیاتی ووجدانی تلقیاتی علم وفن ایله تنمیه و تربیه » ایدلمش رهبرلره احتیاج واردر . معظم نطقك بوجمله‌لری‌ده بزه آکلاتیورکه بوسفرکی انتخابات‌ده اوچونجی بویوك ملت مجلسنه ممکن اولدیغی قدر علم ، فن و صنعت آدملری طوپلایه‌بیلمك غایه‌سی تعقیب اولوناجق‌در .

علم وفن عصرنده‌یز . ترقی و تجدد انجق علم وفن سایه‌سنده ممکن‌در . انجق بونکله ، اقتصادی تدبیرلرده اصابتله هیئت اجتماعیه‌مزك حضور و سعادتی استحصال ممکن‌در .

بالخاصه اقتصادی تدبیرلرده اصابت ـ شیمدی‌دن اوچونجی بویوك ملت مجلسنك بونده موفقیتنی تمنی ایده‌رك ـ علمی وعملی بویوك بروقوف واختصاصه ، واسع معلوماته متوقف‌در . اقتصادی تدبیرلرده خطالر ، ـ شیمدی‌یه قدر الیم تجربه‌لرینی‌ده کوردك ـ مملکتی و ملتی کار یرینه بویوك ضررلره صوقار . بو ضررلر ، بونجه مزاحم و اضطرابات ، حیاتی مجادلات ایچنده بیپرانمش ، آز چوق ضرورته دوشمش اولان ، سعادت ورفاه بکله‌ین ملت ایچون آیریجه بر بار اولور . ایشته بو یولده ضررلردن قورونمق ، حقیقی حضور وسعادته قاووشمق ایچون عصریمزده یکانه واسطه اولان علم وفنك قدرینی بویوك منجی قیمتدار سوزلریله تبجیل ایتمش‌در .

معلملردن منتخب برهیئتی طولمه باغچه سراینده قبول بویوردقلری صیراده بویوك غازی‌نك « اسکی خوجالر ناصیل دین اساسندن حاکم اولمشلرسه معلملرك‌ده علم اساسندن قازانمغه باشلادقلری حاکمیتی نهایته ایردیرمه‌لیدر . » زمیننده اظهار ایتمش اولدقلری آرزوده ، بر قاچ سنه ملتك مقدراتنه حاکم بر وضعیتده بولوناجق اولان اوچنجی بویوك ملت مجلسنی ترکیب ایده‌جك عنصرلرك نه قبالده اولمالرینی آرزو ایتدکلرینی کوسترمکده‌در .

خلق فرقه‌سنك تشکلاتنه و یکی انتخابات‌ده ترتیباتنه نظراً بو خصوصده بویوك غازی‌نك آرزوسی اك بویوك مؤثردر .

بوتون امیدلرینی خلاصکارینه ربط ایتمش اولان خلق ، انتخابات اثناسنده ، قطعیاً هردرلو مجادلات انتخابیه‌دن اجتناب ایده‌جك‌در . بوکا لزوم یوق ، بونده بالعکس ضرر وار . خلق انتخاباتی ، لاقیدی ایله دکل ، سکونتله ونتیجه‌نك خیرلی اولاجغنه ، احتیاجات عصریه واحتیاجات مملکته تقابل ایده‌جکنه اطمئنانله تعقیب ایده‌جك .

محمود صادق

غازی پاشا حضرتلری شهر امانتنده — شهر اماتی بناسندن چیقارلر ایکن:

مصاحبهٔ فنیه :

ایکی سماوی حادثه

بر قوبروقلی ییلدیز اوضك یقینندن کچدی. — کونش طوتولدی . — قوبروقلی ییلدیزك بر خاطره‌سی — کسوف و حیوانلره تأثیری. — هیئت شناسلر و کسوف مشاهده‌لری . — خسوف و کسوف تصادفه باغلی اما ، هیئت شناسلر ثانیه‌می ثانیه‌سنه حساب وتخمینه مقتدر . — کلدانیلر ، خسوف و کسوف حقنده معلوماتی . — قوبروقلی ییلدیزلرك قوبروقلری ، ذوات کونیه‌دن عبارت !

بوصوك کونلرده آز چوق انظار دقتی جالب ایکی سماوی حادثه کورولدی ، ویا قید اولوندی . بری بر قوبروقلی ییلدیزك ، هیئت شناسلرك قولنجه سمانك وسعتنجه ، کرهٔ ارضه یقین کچمه‌سی . کاشفنك ، ادوار سیرینی حساب ایدن محاسبنك اسملریله اضافتله «پونس ـ وینه‌که» اسمی ویرلمش اولان بو قوبروقلی ییلدیزك ارضه یقین کچمه‌سی ، بلکه قوبروغنی ارضه چارپماسی برطاقم کیمسه‌لری تلاشه دوشوردی. اولجه بر « مصاحبهٔ فنیه » مزده ایضاح ایدلمش اولدیغی کبی بو تلاشه هیچ ده محل یوقدی . بو قوبروقلی ییلدیزك ارضه اك زیاده تقرب ایتدیکی زمان ۲۷ حزیران بازار ایرتسی کیجه‌سی ایدی. بو اك یقین زمانده ارض ایله آراسندهکی مسافه آلتی میلیون کیلومترو. بعض مراقبلرله هیئت شناسلردن باشقه بونك کچدیکنی فرق ایدن اولمادی . ارضه قوبروق صاللامادی. قوبروغیله چارپمادی. چونکه

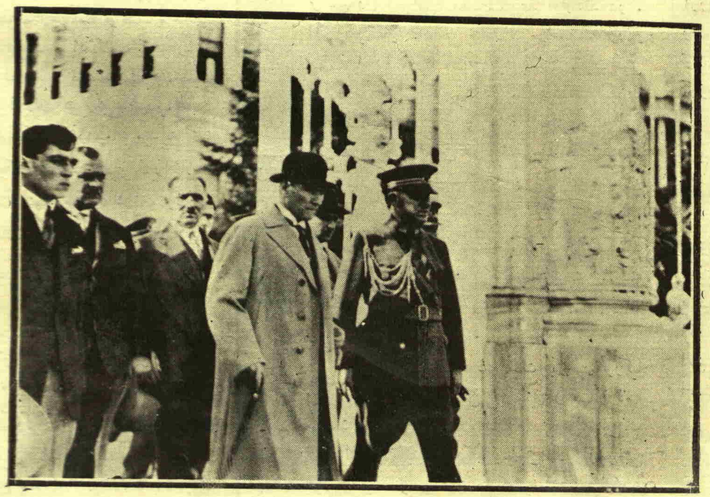

غازی پاشا حضرتلری دولمه بغچه سرایندن چیقارلر ایکن :

غازی پاشا حضرتلری استانبول ولایتنده — ولایت داثره‌سندن چیقارلر ایکن :

بزم قوبروق ظن ایتدیکمز برهیولادن عبارت .. ایچون هیئت‌شناسلر قولایلقله سیرینی تعقیب ییلدیز عدسه‌نك کوبکنده طوتولمش‌در .

قوبروقلی ییلدیزك بوسفرکی مزوری خاطره‌سی اولارق ، پارس جوارنده فلاماریون رصدخانه‌سی طرفندن آلنمش اولان برفطوغرافی نقل ایدییورز.

بو قوبروقلی ییلدیزك حرکتی پك سریع اولدیغی ایده بیلمکده‌در. فلاماریون رصدخانه‌سنده فطوغرافی آلمق ایچون فوطوغراف عدسه‌سی برساعته قریب برزمان بو ییلدیزه توجیه اولونمش ، ییلدیزك سماده‌کی حرکتیله متناسب برحرکت ویرلهرك بویله‌جه عدسه‌نك کوبکنده طوتولمش‌در .

عدسه‌نك حرکتی سماده مضیٔ برر نقطه کبی کورونن ییلدیزلرك متمادی برصورتده عدسه‌یه انعکاسی موجب اولمش ، بویله‌جه ییلدیزلر ضیادار برر چیزکی شکنه کیرمش ، رسمنی عرض ایتدیکمز خوش برشکل میدانه کلمش‌در .

« پونس ـ وینه‌که » قوبروقلی ییلدیزی الیوم بزم آفاقزدن اوزاقلاشمش‌در. بوصیرالرده نصف کرهٔ جنوبیدن مرئی‌در . بو ییلدیز آلتی سنه‌ده بردفعه محرکنی دور ایتدیکی ایچون تکراربزه ۱۹۲۳ سنه‌سنده کلهجك‌در . خوش کلدی ، صفا کلدی !

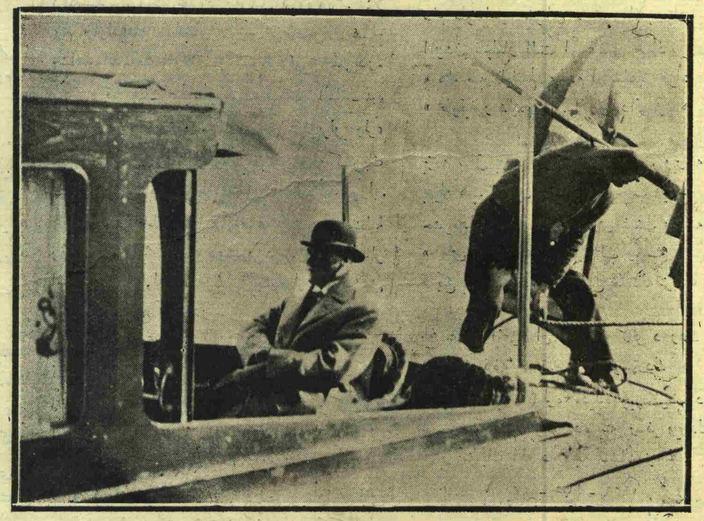

غازی پاشا حضرتلری‌نك دولمه بغچه سرایندن سرکه‌جیه موتورله حرکتلری.

* *

دیکر سماوی حادثه حزیرانك ۲۹ نجی چهارشنبه کونی وقوعه کلمش اولان کسوف‌در . کسوف انکلتره‌ده کلی اولارق مشاهده اولونمش ، اوروپانك سائرطرفلرنده ، استانبولده جزئی اولمش ، بوراده صباحلین ایرکن طاتلی اویقوسنی فدا ایدوبده کسوفی سیره همان کیمسه رغبت کوسترمه‌مشدر .

انکلتره‌ده ایسه کسوف کلی اوله‌جغی ایچون رصدخانه‌لر ، بر چوق مراقلیلر مشاهده ایچون برقاچ کون اول‌دن حاضرلقلر کورمشلر ، شاید هوا بولوطلی اولورسه بولوطلرك فوقندن کسوفی سیر وتماشا ایچون طیاره‌لرله یوکسك ارتفاعلره چیقمق اوزره ترتیبات یاپمشلر .

برزمانلر بشریت بر بر کسوف‌دن اورکمش ، قربانلر کسمش ، برشئامته معروض قالماماسی ایچون معبدلره قوشه‌رق دعالر اوقومش‌دی . حتی قرق اللی سنه اولنه کلنجه‌یه قدر استانبولده کسوف ویا خسوف وقوع بولونجه منارەلرده اذانلر اوقونور ، شمسی ویاقمری موقتاً ضبط ایدن منحوس شیطانی قورقوتمق ایچون داملره چیقیلیر ، سمایه دوغری طبانجه‌لر آتیلیردی ... شیمدی ابتدائی مکتبلرك شاکردلری‌ده بیلیورلرکه کسوف کونشله ارضمزك آراسنه قمرك کیرمه‌سی ، کونشك ضیاسنه برمدتجك حائل اولماسی‌در . خسوف‌ده کونشله قمر آراسنه بزم کیرمامز ، قمری کونشك ضیاسندن محروم براقمامزدر .

واقعا هیئت شناسلرك کسوف زمانلرنده حالا تدقیق ایده‌جق برچوق مسئله‌لری وار . دورلو آلتلرله مشاهده‌یه ، حساب وکتابه قویولمقده‌لر . فقط خلق ایچون سماوی برمنظره تماشاسندن عبارت .

برده کونشك ضیاسندن موقت برزمان اولسون محروم قالان حیوانلرك تلاشی شایان دقت . مثلا بوسفر انکلتره‌ده کلی اولان کسوف حقنده لوندره‌دن چکیلن بر تلغرافده دینلیورکه : کسوف وقوع بولونجه کونشك ضیاسی سنجابی بر رنك آلدی .

برآز صوکرا قویو اسمر برحاله کلدی . درجهٔ حرارت همان ایندی . ذوقله ترنم ایده‌ن قوشلر صوصدیلر . قوزولر آجی آجی مله‌مکه باشلادیلر .

کسوف زائل اولمغه باشلانجه کونشك اطرافنده آلتون رنکلی بر قوس حاصل اولدی . تماشاسنه دویولماز بر منظره تشکیل ایتدی .. الخ .

کسوف کونی پارسك هواسی بولوطلی اولدیغی ایچون پارسلیلر کسوفی لایقیله مشاهده‌دن محروم قالمشلر .

لوندره هواسی‌ده بولوطلی ، یاغمورلی ایمش . لوندره‌ده بولونان انکلیزلردن صباحلین ایرکن قالقوب‌ده پارقلره کیده‌نلر بو زحمتلرینك مکافاتنی کورمه‌مشلر ، مراقلرینی تسکین ایده‌مه‌دن صیرصیقلام عودت ایتمشلر . بالونلرله یاپیلان ترتیبات سایه‌سنده ، هیئت شناسلر کسوفی ایسته‌دکلری کبی مشاهده ایده‌بیلمشلر .

اکر قمرك ارض اطرافنده دوندیکی سطح ایله ارضك کونشك اطرافنده دوندیکی سطح عینی سویه‌ده اولسه‌یدی هرشهر قمری‌نك اون بشنده برخسوف ، هر هلالده بر کسوف وقوعه کلیردی . حال بوکه محرك قمرك محرك ارض‌دن بش درجه میللی اولماسی بو حادثه‌لری تصادفه براقمش‌در . بوتصادفلرده پك سیره‌ك وقوعه کلیور .

پارس جوارنده فلاماریون رصدخانه‌سنده ۲۳ حزیران کیجه‌سی ساعت ۲۳ دقیقه ۵ ایله ساعت ۲۴ آراسنده رسمی آلینان « پونس ـ وینه‌که » قویروقلی ییلدیزی

فنك وباخصوص هیئتك صوك ترقیاتی سایه‌سنده هیئت شناسلر کسوف وخسوفك وقوعی زمانلرینی ، مدتلرینی ثانیه‌نك اونده بری خطایه دوشمه‌دن ، اولجه تعیین ایده‌بیلیورلر .

خسوف وکسوف حقنده‌کی حسابات ایسه یکی برشیٔ دکل‌در . علم هیئت‌ده ایلریله‌مش اولان کلدانیلر کرهٔ ارض ایله قمر وشمسك سماده ، ۱۸ سنه ۱۱ کون‌ده بر عینی وضعه کلدکلرینی حساب ایتمشلردی . بوندن خسوف وکسوفك وقوعی زمانی استدلال ایده‌رلردی .

بزه اویله کلیرکه خسوف ، یعنی آی طوتولماسی ، کسوف‌دن یعنی کونش طوتولماسندن دها صیق‌در .

ایش بویله‌دکل ، خسوف قمر دنیانك هرطرفندن مشاهده اولونابیلیر . حال بوکه کسوف شمس هر دفعه‌سنده ارضك محدود یرلرندن کورونور . مثلا بزم بولوندیغمز موقعدن ، بزم عرضمزدن هیچ مشاهده ایدلمه‌مش اولان نیجه کسوفلر وقوع بولمش‌در .

واقعا هیئت شناسلر کسوف کلی اثناسنده حالا تدقیق ومشاهده ایده‌جك برچوق شیلر بولیورلر ، حتی بعضاً اوزون سفرلر ومصرفلر اختیاریله کسوفك کلی اولارق مشاهده ایدیله‌بیله‌جکی منطقه‌لره کیدییورلر .

آنجق اویله کسوفلرده وقوعه کلمش‌درکه منطقهٔ رؤیتی تمامیله بحر محیطه دوشمش‌در . هیئت شناسلر ایچون‌ده واپورلره بینه‌رك بو منطقه‌لرده چالقانمق وبکله‌مك کوچ کلمش‌در .

وقتیله هیئت شناسیلر آراسنده قمرده هوای نسیمی بولوندیغی ، یاخود بولونمادیغی یولنده تحدث ایتمش اولان مناقشه‌لر انجق خسوف وکسوف اثناسنده‌کی مشاهده‌لر حل ایدلمش ، پیکمز قمرك هوای نسیمی‌دن محرومیتی اکلاشیلمش‌در .

کسوف زماننده هیئت شناسلرك مشاهده‌لری و مشاهده‌لرینه مستند تدقیقلری کوسترمش‌که کونشك اطرافنده کورونن هاله « فوتوسفه‌ر »دن ، کونشك مضیٔ محیطندن انشعاع ایده‌ن ذرات کونیه‌دن متشکل‌در . قویروقلی ییلدیزلرك قویروقلری‌ده بو ذرات‌دن عبارت اولدیغی بویله اکلاشیلمش‌در . ده‌کیزده حرکتده بولونان بر واپورك خفیف اولو دالغه‌لرله ایزدن متشکل آرقه‌سنه صالدیغی قویروق کبی برشیٔ .. نه بزم کرهٔ ارض واپوری بوکا آلدیریر ، نه‌ده کوچوك صانداللر .. صانداللری بلکه بر آز صاللار . « پونس ـ وینه‌که » قویروقلی ییلدیزی تکرار کلیشنده قویروغیله ارضی اوقشارسه مثلا ارضك جاذبه‌سی خارجنده فقط پك یقیننده دولاشان سرسری کوچوك جسملری آیدینلاتیرده سماده بزه خوش برمنظره ، برشهاب ثاقب یاغموری سیر ایتدیریر . بوقدر ..

م . ص

طرز قدیم :

علی جانبه تخمیس

طوغدی برشعلهٔ پرشعشعه ، پروانه‌مزه
باشقه بر نشوه ورود ایلدی پیمانه‌مزه
کیمسه دخل ایلیه‌مز حالت مستانه‌مزه
« یکی بر مغبچه کلمش ینه میخانه‌مزه
« یکی بر زلف طاقیلمش هله باق شانه‌مزه »

بعضی دم فصل ربیعی کبی خرم ، کوکلی
دم اولور کم صانیرز شهر محرم ، کوکلی
روز وشب بر سورو اسرار ایله همدم کوکلی
« کافرك باشقه جهتلرده‌می بیلمم کوکلی
« قولاق آصماز نیه برآن بیله افسانه‌مزه »

صید فننده بوکون هربریمز بر استاد
دام سودامزه خوبانی دوشورمك معتاد
المزدن قاچاماز البت از عنقای مراد
« هله صبر ایلیه‌لم بر دم او شاهین فؤاد
« طوتیلور داممزه آلدانارق دانه‌مزه »

بزمه ساقی بو درین نشوه‌یی هرشب ویرسه
بویله هپ باده‌یی رنکین ومذهب ویرسه
حشره‌دك مست اولورز برمی غبغب ویرسه
« برمی غبغب ایله بر مزهٔ لب ویرسه
« یکی بر نشئه طوغار مجلس مستانه‌مزه »

باغ عشق ایچره او فتان ایله کللر ده‌ردك ،
یوردمك قافلهٔ عشقنه یول کوستردك
(کچدیکك یول) لره نادیده چیچکلر سردك
« جانبا ، ایشته بوکون‌ده ینه بر فر ویردك
« بر غزلجك ایله دیوانچهٔ کاشانه‌مزه » .

۲۷ ـ شباط ـ ۱۹۲۶

فاضل بهیج

کوچوك حکایه

غربتده ایلك آرقاداش

چاملیجه‌نك اتکلرنده قویو کولکه‌لی بر چنار آغاجی ... ودادله کچیردیکمز صوك آقشام ... یارین آنادولویه حرکت ایدییورم ... زاواللی وداد!.. اونی اونوتمامام ایچین نه قادار یالواردی ، نه‌قادار آغلادی ... فقط نافله ... او چیرپندقجه بن کولدم ، اوهیچقیردقجه بن نشئه‌لندم ... کوکل اوجاغنك بوتون آتشی ایله بنی ایصیتمق ایسته‌دی .. ینه اولمادی .. بیلمه‌م نیچین بوچوجوغه قارشی دائما بر قوقلا قلبسزلکی ایله علاقه‌سز قالمشدم !...

نهایت وداد هایقیردی ، بنم حسسزلکمه قارشی بویوك بریارا آلمش ساکن بر حیوان عصیانی ایله باغیردی :

— قادین ده‌کیلمیسك؟.. بوکون صاچلرك قلبلری آولایان برسوکی آغی اولور ، فقط یارین عینی صاچلرك عشقی بوغان قانلی بر باغ اولور ... سکا قلبنك بوتون تمیزلکنی ویره‌ن بر انسان ده‌کیل ... معصوم برحیوان ، کناهسز بر سرچه اولسه بیله برکون کلیر ، اونی‌ده خنجرلرسك !...

* * *

ایلادن — نجلایه :

کوزه‌ل قارده‌شم !

سکا غربتلردن ایلك تحسر دولو مکتوبمی کونده‌رییورم . بورایه کلدیکم کوندنبری سوقاغه هیچ چیقمادم ... قار جاملری بیاض برپرده ایله اورته‌جك قادار بورام بورام یاغییور .. پنجره‌مك اوکنده صوغوقدن تویلری قابارمش سرچه‌لر اوچوشوب دوریورلر ... اونلرك ایچنده مینی‌مینی معصوم بریاورو وارکه کوچوك غاغاسنی صیق‌صیق جاملره چارپیور ... سیاه بر اینجی کبی یانان یووارلاق کوزلرنده معصوم بر تمنی ، حزین بر منت ایله تیتر یه‌رك بکاباقیور ... پنجره‌یی خفیفجه آرالادم ، اونی ایچری آلدم ... اك کوچوك بر فیصیلتی‌ده بر کدی پنجه‌سنك قانلی وحشتنی دویان وهر زمان قنادلرینك بوتون قوتی ایله هوالانان بو یاراماز قوش اویله اویصال ، اویله‌مونس برشیٔ چیقدی‌که .....

آووجلریمك ایچنده آننه‌سنك قویننده ایمش کبی کنیش بر أمنیتله تویلرینی غاغالایور ، کیرلرینی تمیزله‌یور ، توالتنی تماملایور .... آنجاق آرقاداشم کندیسنی بکا او قادار یاقین بر صمیمیت ایله ترك ایتدی‌که اوکا اك کوچوك بر ضرر ویرمکدن قورقویورم ... آرتیق بو غربت ایلنده ایلك قلب دوستی اولارق اونی طانیدم ، اونی سودم ... بنم مینی مینی سرچه‌جکمی !...

بیلسه‌ك نجلاجغم ... یالکز لغمی اونوتدیردیغی ایچین اوکا نه‌قادار بورجلویم ... توالتندن بوسبوتون ممنون اولسون دییه تویلرینه برآز قولونیا دوکدم ... بکا محرومیتدن واضطرابدن فری اوچمش کوزلری ایله اوزون اوزون باقدی .. هم کیمسه‌سز برقیزك انسانك تا روحنك ایچنه آقان کوز یاشی دولو حزنی ایله !.. صوکرا غاغاسنی تکرار تویلری آره‌سنه صوقدی .. اونلره قیصقانیلاجق بر انتظام ویردی ... اونی نصل سوه‌جکمی بیله‌مییورم ... آره‌صیره غاغاسنی دوداقلریمك آره‌سنه آلارق صیقییورم ، صیقییورم ....

فلاکتلر و اضطرابلر انسانلری بربرینه باغلارلرمش ، بویوك بر دشمن قارشیسنده بوتون کوچوك قوتلر ال‌اله‌ویریرلرمش ده‌کیلمی نجلاجغم؟.. بن بو حقیقتك حدودلرینی دها کنیش کورییورم .. بر یوزینك بوتون جانلی مخلوقلری بونك چرچیوه‌سندن دیشاری چیقامییورلر .... بیلمه‌م هانکی علوم طبیعیه کتابنده اوقومشدم ... بر قاصیرغه قودوردیغی ، برفیرطنه پاتلادیغی زمان بوتون وحشی حیوانلر انسانلرله هپ برابر قاچارلرمش ... دهشت ویره‌ن زلزله‌لر ارضك صیرتنی چاتلاتدیغی ، دامارلرینی یارالایارق لاولرك قیزیل قان ستونلری کبی فیشقیرماسنه میدان ویردیکی زمانلرده بوتون جانلی مخلوقلر یان یانه ، صیرت صیرته کلیرلر ... طبیعتك بوجوشغون غیظی قارشیسندن بربرندن تسلی بولورلر ، امید آرارلرمش !..

ایشته بنم قلبمده‌کی غربت آجیسی ، اونك کوزلرنده‌کی محنت اضطرابی بزی بربریمزه بویله‌جه باقیندن برلشدیردی !.. »

* * *

۳ مارت

« هوالرآچدی ... کونش یکیدن اونوتولمش طاتلی صیجاقلغنی سینیرلره ایشله‌یور ... مینی مینی آرقاداشم سوینجندن چیلدیراجق‌مش کبی بردامالاجق وجودی ایله لاستیك بر طوپ کبی صیچرایور ، اوتویور !.. بربریمزه اوقادار ایصیندق ، او قادار صاریلدق‌که ... اك یاقین ایکی انسان قلبنك بوقادار قولایلقله آکلاشاجقلرندن شبهه ایدییورم ... اونك کوچوك برغنجه قادار نارین قلبنده اینانیلماز بر صداقت و سوکی وار ... آرتیق بو یابانجی أللرده أك کوچوك بر دردم بیله یوق ... أك کوچوك کدرلرم ایچین اونك سیاه اینجیلرندن جوشغون بر پیکار مبذولیتی ایله آقان نهایتسز تسلیلر طوپلایورم ... اوکوندنبری کچن هر ثانیه اونك کوچوك قنادلرینی صداقتك ایپك ایپلکلری ایله کوکله باغلادی ... صیق صیق اوموزلریمه قونویور ، صاچلریمی برآننه پارماغنك اصیل شفقتی ایله اوقشایور ... کیجه یتاغمك ایچنده ، یاصدیغمك بر اوجنده یاورو بر چوجوغك ملك سکونتی ایله اویوقلایوردی . اویله ظن ایدییورم‌که بو دنیاده هیچ بر دوستم قالماسه سرچه‌جکم ایله باش باشه یاپا یالکز یاشایابیله‌جکم !.. »

* * *

۵ نیسان

« بو صباح اویاندیغم زمان تویلرم دیکن دیکن اولدی ... سرچه‌می یاصدیغمك اوزرنده مینی مینی کوزلرینی قاپامش ، کوچوجك غاغاسنی یاری آچیق بولدم ... اونی قنادلرندن صاللامق ، کوزلرینك قیمیلدادیغنی کورمك ایچون چیلدیردم ... فقط هیهات !.. او کوچوك وجود بوتون صیجاقلغنی غیب ایتمش کوچوك برنعش کبی قاص قاتی کسیلمشدی . نه یاپاجغمی بیلمه‌یوردم ... اونی کیجه اویقوده داغیلان کور صاچلرمله بوغمشدم !..

آرتیق بوندن صوکرا دنیاده یالکز باشمه یاشامغه مجبوردم .. هیچ کیمسه‌م قالمامشدی ... بکا کلدیکم کوندنبری کولومسه‌ین اوطه‌م بیله شیمدی سیم سیاه برمزار خیالتی ایله دوریوردی !. »

* * *

۱۰ نیسان

« اوکوندنبری آغیر بربین حماسندن بونالمش کبی‌یم ... قفامك ایچینده‌کی ده‌رین قارا کلقلرده یالکز برشیٔ پاریلدایور : نفرت !... ایکره‌نییورم ، آرتیق صاچلرمدن قانلی برأل کورمش کبی ایکره‌نییورم ... اونلرك برزمانلر بنی مست ایدن کورلکنه شیمدی غیظلی برکین ، صوکسز برنفرت بسله‌یورم . آیینه‌نك قارشیسنه کچدم .. اوزون اوزون باقدم .. کوزلریمك اوکنده آچیلان ده‌رینلکلر أسکی بر رؤیایه ، تا چاملیجه‌نك أتکنده ، قویو کولکه‌لی بر چنار آغاجنك دیبنده کومولمش بر خاطره‌یه دالدی ...

ودادك معصوم کوزیاشلری وصوکرا هایقیران قورقونج عصیانی جانلاندی ...

— قادین ده‌کیلمیسك؟ بوکون صاچلرك قلبلری آولایان برسوکی آغی اولور ، فقط یارین عینی صاچلرك عشقی بوغان قانلی برباغ اولور . سکا قلبنك بوتون تمیزلکنی ویرن بر انسان ده‌کیل ... معصوم بر حیوان ، کناهسز برسرچه اولسه بیله برکون کلیر ، اونی‌ده خنجرلرسك !..

صاچلریمه ده‌رین ده‌رین باقدم ... کوچوك بر تردد کچیردم ... فقط صوکرا بر جلادساطیری کبی پاریل پاریل یانان مقاصی قیمیلداندم ... وزاواللی معصوم دوستمك انتقامنی آلدم ... یالکز بیلمه‌یورم ، کوزلرم نیچین یاشارییوردی ... صیجاق برایصلاقلق کیرپیکلرمدن باشلایارق یناقلریمك اوزرندن قاییور ، یوره‌کمه قادار اینن آجی ایزلر چیزییوردی ...

یوقسه بو کوز یاشلری قوجاغمك اوستنده دوران کسیك صاچلریمك اضطراب داملالری‌می ایدی ؟

اووخ ، خاییر خاییر ... آکلایورم ، چوق أیی حس ایدییورم ... بو کوز یاشلری اونلرك ده‌کیل ... زاواللی سرچه‌مك حزین أولوسی اوزرینه دوکولان ماتم داملالری ایدی !...

۳-۲-۲۷ سلیمیه

وصفی جم

پومپه‌یی خرابه‌لرنده یکی حفریات

بر قاچ نسخه اول، ایتالیاده ناپولی قربنده هرکولانوم خرابه‌لرنده اجرا ایدیلن حفریات اوزرینه میدانه چیقارلمش اولان آثاردن بحث ایله بونلرك رسملرینی کوسترمش دك.

عینی آفت ایله کوللر آلتنده قالمش اولان، قدیم رومانك کوزه‌ل برمعموره‌سی بولونان «پومپه‌یی»ده دها اول حفریات یاپیلمش‌دی. اخیراً پومپه‌یی حفریاتی‌ده توسیع اولونارق پك قیمتلی وپومپه‌یی شهرینك حال قدیمنی تصویر و ارائه‌یه یارار اثرلر بولونمش‌در.

پومپه‌یی، میلادك ۶۳ نجی سنه‌سنده، نه‌رون زماننده وه‌زو یانارطاغنك اندفاعاتیله قسماً خرابی‌یه اوغرامش‌دی. ۷۹ سنه‌سنده یانار طاغك مدهش زلزله‌لرله مترافق شدتلی اندفاعاتیله اوچ کون اوچ کیجه پومپه‌یی اوزرینه یاغان قیزغین بیتوم طاشلری وکول یاغمورلریله شهر کاملاً خراب اولمش سکنه‌سیله طوپراق آلتنده قالمش‌دی. بویله‌جه تقریباً ایکی عصر مدت شهر بویله‌جه یاتمش‌در.

پومپه‌یی حفریاتی روما تاریخی، رومالیلرك اخلاق وعاداتی، أولرینك کوشکلرینك ترتیباتی ایچون پك مهم وثیقه‌لر ویرمش‌در. عادتا روما تاریخنك اکمالنه خدمت ایتمش‌در.

صوك حفریات‌ده میدانه چیقاریلان بنالرده پومپه‌یی أولرینك زیب وزینتنی کوستره‌جك، بر آرایه کتیره‌رك پومپه‌یی أولرینی یکی‌دن احیا ایده‌بیله‌جك پارچه‌لر بولونمش‌در. بالخاصه بونلر ایچنده پومپه‌یی‌نك مکلف أولرنده دیوارلره ترسیم ایدلمش اولارق بولونمش تابلولر پك شایان دقت‌در.

یکی حفریات پومپه‌یی أولرینك خارجی وداخلی منظره‌لرینی، زینتلرینی، بالجمله ترتیباتنی تمامیله میدانه چیقارمش‌در.

همان دنیانك هر طرفندن بر چوق سیاحلر پومپه‌یی‌یی زیارته کیتمکده‌درلر. اسکی رومانك احتشامی بقایاسنی بوراده کورمکده‌درلر. صنعتك روما دورنده واصل اولمش اولدیغی ترقی وکماله‌ده حیران اولمقده‌درلر.

پومپه‌یی خرابه‌لرینك یکی حفریاتنه وبوراده ظاهره چیقارلمش اولان آثار ومبانی‌یه دائر برفکر ویرمك ایچون برقاچ رسم نقل ایدییورز.

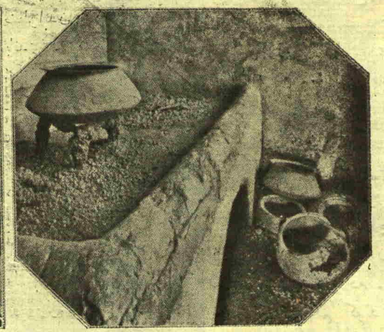

پومپه‌یی حفریاتنده میدانه چیقاریلان بر أوك مطبخی.

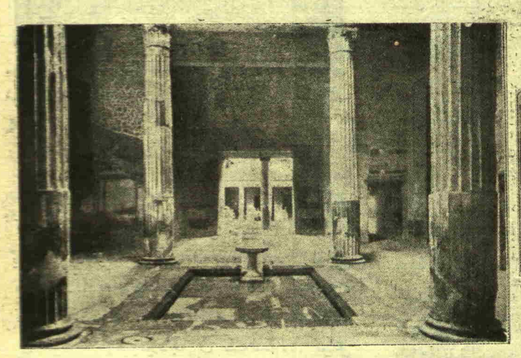

پومپه‌یی أولرندن بری‌نك داخلی منظره‌سی.

پومپه‌یی‌ده یکی حفریات: بولونان قیمتلی آثار عتیقه

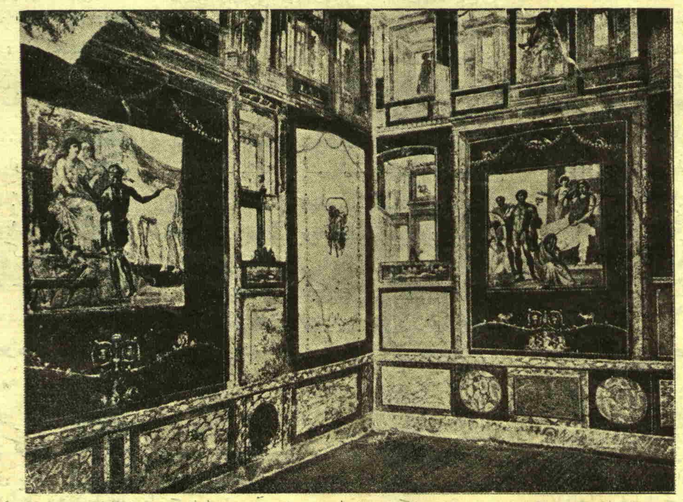

پومپه‌یی‌ده محتشم ومکلف برأوك براوداسی ودیوارلرنده‌کی رسملر وتزیینات

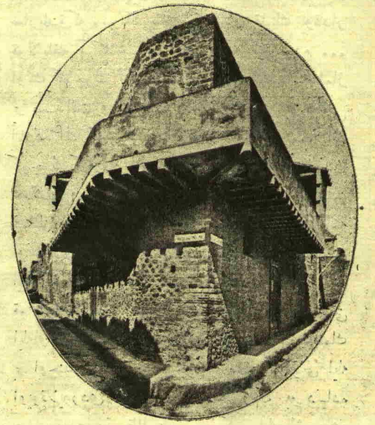

پومپه‌یی حفریاتنده میدانه چیقاریلان بالقونلی برأو: أوك اوست قاتی.

نثر:

مرانغوز

مرانغوز دوکاننك چیلاق دوشه‌مه‌لری اوستنده یاتارکن بر سس دویدی:

کره‌نك تاایچندن بوغوق ودرین بر چاتیردی!

طوپراقده یاتانلرك کمیکلری برله‌شمك ایسته‌یورمش ...

آللهم نه عذاب ...

وآنسزین اویاندی.

قاپیسی آچیلمق ایچین زورلانیوردی.

بر کنج!

ایچ سوقاقلرده فجرك چی کولکه‌لری هنوز ئه‌ریمه‌مشدی. اویله‌ایسه بوکنج صباحك بو وقتنده نه ایسته‌یور؟

محتشم بر آویزه‌نك مرمرلر اوستنه دوشوب پارچالانیرکن چیقاردیغی شکایت وألمه بکزه‌ر بر سسله، برتاختا تابوت ایصمارلادی.

بوصباح مرانغوز کره‌نك ایچندن کلن برکمیك چاتیردیسیله اویاندی و ایلك چیویسنی بر ئولونك تاخته تابوتنه ووردی.

صوکرا .. صاچلرینك آغارمش اولماسنه رغماً دوداقلری مسعود بر شرقی‌یی ترنمه باشلادی.

کیربیکلرنده صیجاق یاشلر پیریلدایان کنج:

— اختیار، دیدی؛ سن بوشرقی‌یی نره‌دن دویدك؟... تابوتی شیمدی نشئه‌یله چیویله‌دیکك شاعرکدر بو... او، بوتون حیاتنده انسانلرك أیی اولماسی ایچین چالیشدی.. سفیللره آجیدی، کیمسه‌سزلره یاردیم ایتدی .. اضطراب ایچنده‌کی زواللیلره آغلامقدن أیی برکون یوزی کورمه‌دی.

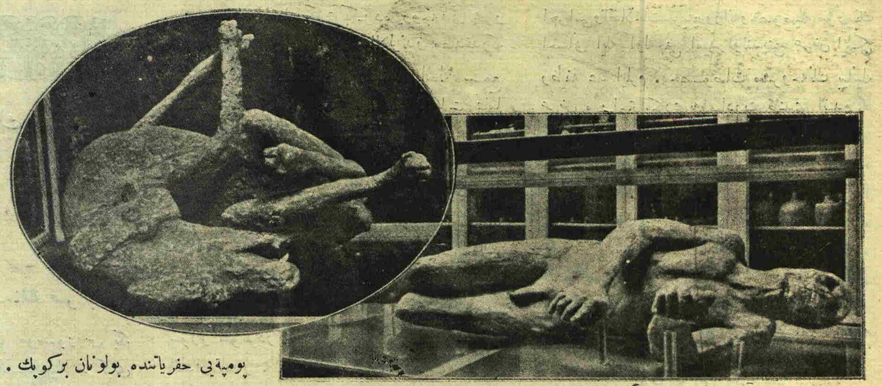

پومپه‌یی حفریاتنده بولونان برکوپك.

پومپه‌یی حفریاتنده میدانه چیقاریلان وموزه‌یه نقل ایدیلن انسان نعشی.

ایزیس معبدنده ظاهره چیقاریلان ستونلر واجنبی زیارتجیلر.

اختیار .. بو شرقی‌یی سن نره‌دن دویدك؟.. سکا یالوارییورم، بوشرقی‌یی سویله‌مه، اختیار!..

چوجوقلغنك اوزاقلرده برخیال اولمش أسکی ومسعود زمانلرنده یازمشدی بونی.. حالبوکه سن تابوتنی چیویله‌رکن تکرارلایورسك..

بو شرقی‌یی سویله‌مه، اختیار ... یالوارییورم سکا ... بوشرقی‌یی سویله‌مه!..

مرانغوز ألنده‌کی بر چیوی‌یه باقدی. صوکرا:

— نه قادارده پاصلانمشلر..

دیدی؛ و ..شرقیسنه دوام ایتدی.

بوصباح مرانغوزه برتاخته تابوت ایصمارلادیلر. بو صباح مرانغوز ایلك چویسنی دوداقلرنده مسعود برشرقیله برابر، انسانلرك أیی اولماسی ایچین چالیشمش مضطرب بر شاعرك تاخته تابوتنه ووردی..

کنعان خلوصی

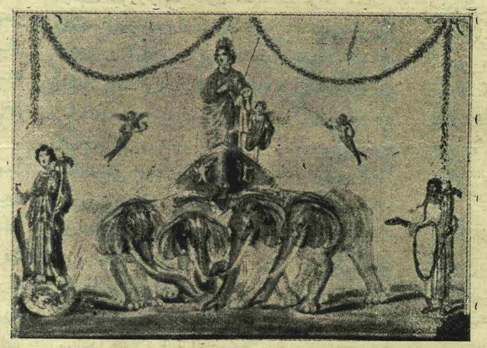

پومپه‌یی خرابه‌لرنده بولونمش اولان برلوحه: وه‌نوس دورت فیل قوشولی ظفرآرابه‌سنده.

تاغوردن پارچالر

٦

قلبکك أسرارینی کندیکه صاقلاما، سه‌وکیلیم! کیزلیجه اونلری بکا، ساده بکا سویله.

اونازك کولومسه‌مه‌کله یاواشجه فیصیلدا .. قولاقلرم ده‌کیل، اونلری قلبم ایشیته‌جك. کیجه درین، أو ساکندر. اویقو، قوشلرك یووالرینه بر نقاب کرمشدر.

متردد کوز یاشلری، سنده‌له‌ین کولومسه‌مه‌لر، طاتلی حجاب وآجی آراسنده قلبکك اسرارینی بیلدیر.

٧

خضورسزم. چوق اوزاق شیلره صوصامشم. بولانیق، مبهم مسافه‌نك أتکنه دوقونمق تحسری ایچنده روحم سونیور.

أك بویوك ماورا!. أی اونك «فلوت» نك تیز دعوتکار صداسی!.

اوچاجق قانادلرم اولمادیغنی و ابدیاً بو نقطه‌ده باغلانمش اولدیغمی اونوتویور، دائما اونوتویورم. متحسر واویقوسزم. یاد ایللرده قالمش بر یابانجی‌یم.

نفسك بکا، امکانسز بر امید فیصیلدایارق کلییور.

لسانك قلبمه، کندی لسانی ایمش کبی برآشنادر.

أی آرانیلاماز وارلق!. أی اونك (فلوت) نك تیز، دعوتکار صداسی!.

یول بیلمه‌دیکمی و (قانادلی آت) ه صاحب اولمادیغمی اونوتویور، دائما اونوتویورم. حسسز وأملسز، قلبمك ایچنده دولاشان بر ایشسزم.

بیتاب ساعتلرك کونشلی بوغوسنده، سمانك مائیلکی ایچریسنده سنك ناصیل کنیش خیالك ترسم ایدییور.

أی أك اوزاق منتها!. أی اونك (فلوت) نك تیز، دعوتکار صداسی!.

ایچنده یالکیز باشمه اوتوردیغم أوك قاپیلرینك هرطرفدن قاپانمش اولدیغنی اونوتویور، دائما اونوتویورم.

کاظم سوینج

علی فوأد بك

مابعد :

ذيل

٢

موسيو غوشنك ايضاحنامه‌سنك صورتيدر

لورد غرانويل طرفندن موسوروس بكه ويريلوب موسوروس پاشا واسطه‌سيله خاكپای شاهانه‌يه عرض اولنان وبنده‌لری طرفندن دخی ذات حضرت پادشاهی ايله وقوعبولان ملاقات خصوصيه‌سنده عين تعبيرات ايله تكرار ايديلن بياناتدن اوج نقطه‌يه دائر تحريراً بعض ايضاحات اعطا ايلمكلكم حقنده طرف اشرف حضرت شهنشاهيدن ابراز بيوريلان ارزوی شاهانه‌يی مشعر ماه جارينك بشی تاريخيله ارسال اولنان مكتوب عاليلرينه جواباً ارزوی هايونه موافقتله كسب مفخرت ايلرم: اولا اشعار عاليلری وجهله بنده‌لری، ذات حضرت پادشاهينك تحت حاكميت شاهانه‌لرنده بولنان اراضی حدوديك براين عهد‌نامه‌سنده اجرا ايدلديكندن زياده بر صورتده تقليل ايديلمه‌جكدر . مكرکه حاكميت مبحوث عنها زير ادارهٔ حضرت پادشاهيده بولنان اهالينك امنيت وسعادت حالندن آرتمش اوله ، ديمشم. بونكله برابر اشبو فقره‌دن «ممالك عثمانيه ولايتندن بريسنده امنيت وسعادت حالك مختل اولمق احتمالی انكلتره حكومتی طرفندن حس ايدبلنجه يالكز بو خصوص ولايات مذكوره‌نك مختاريت اداره‌سنی منتج اوله‌جقدر» معناسنيی مراد ايلمش اولديغنی سؤال بيوربورسكز . بوكا جواب اوله‌رق ذات والالرينی تأمين ايتمكله كسب مفخرت ايلرم‌كه فقرهٔ مبحوثه بويله بر افكاری شامل دكلدر . فقرهٔ مذكوره‌ده بنده‌لری حشمتلو قرالچه حضرتلرينك حكومتلرينك مقاصدی اوزرينه اوله‌بيله‌جك تأثيردن بشقه برنتيجه‌دن بحث ايتمدم . بن تقليل اولنه‌جقدر ديمدم. بو سوزلر يالكز دولتمك پولتيقه‌سنی بيان ايدر وحاكميت عثمانيه‌نك بقاسی حقنده‌كی ارزوسنك اصلاحات حقيقيه‌نك اجراسيله متناسب اولديغنی كوسترر .

ثانياً برابن عهد‌نامه‌سی شرائطنك كرك معناً وكرك حرفياً اجرا ايدلمك لازم كله‌جكنی مبين اولان فقره‌يه دائر بنده‌لرينه «اجرا آت مذكوره‌نك منحصراً حكومات سائره‌يه نافع اولميه‌جغنه طرف پادشاهيدن اميد بيوريله‌بيليرمی ؟ » سؤالنی ايراد ايديورسكز. اشبو سؤالكزه جواب اولمق اوزره ديرم‌كه حشمتلو قرالچه‌حضرتلرينك حكومتی براين عهد‌نامه‌سی احكامنك بيطرفانه اجرا ايدلمسيچون مع‌المعنويه صرف‌ما حصل اقتدار انده‌جكدر .

اوچنجی نقطه مكتوبكزده پروجه‌آتی محرر بولنمشدرم «شوراسی طرف والالرندن مصدقدركه انكلتره كابينه‌سنك توصيه‌لرينه احاله سمع اعتبار ايتدلديكی تقديرده بوبابده‌كی مسئوليت تماماً ذات حضرت پادشاهی‌يه عائد اوله‌جقدر .» بوكا علاوة « حكومت عثمانيه قانون اساسيسی بويله بر مسئوليتی قبول ايدرمی؟» ديو سؤال بيوريورسكز. بوبابده برجواب اعطاسندن مقدم شوراسنی مساعدهٔ عليه‌لريله بيان ايلرم كه بنده‌لرينك حقيقت حاله استعمال ايلمش اولديغم سوزلری ذكر ايتميورسكز. بنده‌كزك كمال احترام‌ايله سويلمكه متجاسر اولديغم سوزلر شونلردر : « ذات حضرت پادشاهی حائز اقتدار تامدر . انكلتره حكومتنك طلب ايلديكی شيلر مظهر حسن قبول اولدقده حكومت مشارالها بو بابده ذات حضرت پادشاهی‌يه قارشو منتدار اوله‌جقدر. فقط بالعكس عدم قبول وقوعی تقديرنده (وبونك عدم وقوعنی انكلتره حكومتی اميد ايلمكده‌در) انكلتره حكومتی سلطنت سنيه‌نك سعادت حالی ضمننده افكار دوستانه ايله ايديلان تكليفاته عدم موافقتك ذات حضرت پادشاهی طرفندن صدور ايلديكنی ملاحظه ايله كدرلی اوله‌جقدر» .

شونيده ذات حضرت پادشاهی‌يه قارشو كنم ايلم كه حشمتلو قرالچه حضرتلرينك حكومتی ذات حضرت تاجدارينك ارزوی شاهانه‌لرينی اجرا ايچون لازم كلان شوكت واقتداری حائز بولندقلرينه بلا شك اعتماد ايلمكده‌در. بوندن ماعدا انكلتره حكومتی قانون اساسينك ذات حضرت شهريارينی‌يه نفی ايتمك اقتدارينی ويرن ومع‌ذلك احرادن كليةً كری قالميان ماده‌سی وكلای سلطنت سنيه‌يی ذات حضرت پادشاهی قارشوسنده بر تابعيت مطلقه‌ده براقيور . انكلتره حكومتی شوراسنی تخطر ايتمكدن كندوسنی منع ايده‌ميورمكه قانون اساسينك احكامی دخی معلقده قالمش اولديغندن ذات حضرت شهنشاهی صورت مطلقه‌ده تشكل ايتمك اوزره برمجلس عمومی جمعنه مساعدهٔ شاهانه‌لرينی درينغ بيورميه‌رق مجلس مذكوره سريستی مذاكراتی حمايه‌ايدر ووكلاسنك استقلال ومسئوليتی ايچون دهامؤثر تأمينات عطاسنه رغبت بيورزلرايسه قانون اساسينك حرفياً معناسی هرنه اولور ايسه اولسون بالفعل ترتب ايده‌جك مسئوليت معنويه‌دن قورتيله‌جقلری محققدر. ايضاح ايدلمسی طلب اولنان فقرات معلومه‌يه انكلتره حكومتی جانبندن ويريلان اشبو تفسيراتی خاكپای شاهانه‌يه عرض ايلرينی رجا ايله برابر انكلتره حكومتنك مطالعه‌سنی بويله خالصانه بيان وافاده ايلمسی محضا حكومت سنيه‌يه فائده‌لی اولمق افكارينه مستند بولنديغنی تكرار تأمين ايلمك ارزوسنده‌يم .

حشمتلو قرالچه حضرتلرينك حكومتی براين عهد‌نامه‌سنك اجراسنه دائر طرف اشرف حضرت پادشاهيدن اوله‌رق اشعارينه رغبت بيوريلان موادددن طولايی فوق العاده محظوظ اوله‌جقدر. بنده‌لری دخی انكلتره حكومتی طرفندن حكومت سنيه‌نك طريق سلامته دخولی محضا مذكور عهد‌نامه‌نك اجراسی واصلاحات حريتپرورانه وخصوصيله مؤثرنك احسانی ايله اوله‌جغی اميد اولنديغنی عرض ايلكی وظيفه عد ايلرم . خصوصات مشروحه‌نك بيانيله عرض مأثر احترامكاری‌يه مبادرت قلندی افندم .

٩ حزيران سنه ١٨٨٠

ذيل

٣

علی فوأد بك طرفندن موسيو غوشنه يازديغی اوچنجی مكتوب صورتيدر

ماه‌حالك طانوزی تاريخيله ارسال بيوريلان مكتوب سفيرانه‌لرينك مألی معلوم ثناوری اولدی. ذات حضرت خلافتپناهی براين عهد نامه‌سنك اجراسنده انكلتره حكومتنك بيطرف و منفعتدن عاری برصورتده حركت ايدرك بوبابده ذات حضرت شهريارينی‌يه معاونت ايده‌جكنی ايشتمكله بو خصوص زياده‌سيله محظوظيت سنيه‌يی موجب اولمش ودرحال باب عالی‌يه بيان كيفيت قلنمشدر. ذات حضرت پادشاهی خصوص مذكوردن طولايی حشمتلو قرالچه حضرتلرينه بيان تشكر ايدرلر .

قانون اساسيده ذات ملوكانه‌يه حق نفی ويرن ماده‌نك احكامی مدت سلطنت شاهانه‌ده اجرادن خالی قالديغندن بحثله بر مسئوليت معنويه‌نك ذات حضرت شهنشاهی‌يه راجع اوله‌بيلمسی مبين فقرهٔ سفيرانه‌لرينك صورت قطعيه‌ده رد وجرحنی وظيفه‌دن عد ايلرم .

زيرا بو نفی قضيه‌سی دنيانك اك واسع ادارهٔ مشروطه‌يی حائز اولان ممالكنده اجرا اولنديغی كبی حربك و محكمه‌لرك قرار قطعيلری موجبنجه و مجرد انتظام و امنيت عموميه تدابيری اقتضاسندن اوله‌رق اجرا ايدلمش و علی‌الخصوص مملكتك بر محاربهٔ فاجعه نتايجی تحتنده بولنديغی و ادارهٔ عرفيه‌نك اك مشروع و طريقله نشر و اعلان ايدلديكی برزمانه، وقوعبولمشدر. بو مناسبتله ذات حضرت پادشاهينك تخت عثمانيانه حين جلوسنده بفيرحق منفاده بولنان محمود ندیم پاشا وسائرذواتی جلب بيورمش اولدقلرينی بيان ايلكی تنسيب ايدرم. والدماجد شهريارى جنتمكان سلطان عبدالحميد خان حضرتلرينك اسطار بيوردقلری كلخانه خط هايونيله قانون اساسیٔ جديد احكامی اقتضاسندن اوله‌رق ذات حضرت پادشاهينك وكلاسی هرزمانده مذاكره‌لرينی حريت تامه وكامله ايله اجرا ايلش اولوب امور دولته متعلق هردرلومصالح ولايحه‌لری تصديق بيورملق اوزره خاكپای شاهانه‌يه عرض ايتمك صلاحيتنی كرك مجتمعاً كرك منفرداً حائز بولنملرد ر .

ذات حضرت پادشاهی عثمانلی زرهلی دونمامسنك روسلره تركی و روس عساكرينك پايتخت سلطنت سنيه‌يه دخولی مسائلندن اولديغی مثلو يالكز دولت

عليه‌نك ناموسی تهلكه‌ده بولنمق كبی فوق العاده وخيم احواله‌دركه افكار وكلايه مخالفته بر قرار ذاتی اتخاذ ايدرك شان و ناموس دولتی وحقوق سلطنتی محافظه بيورمشلردر. حالبوكه ٣ حزيران تاريخنده ذات حضرت پادشاهی ايله وقوعبولان ملاقات عليهٔ سفيرانه‌لرينی‌يه او كون تعقيب ايدن ملاقات خصوصيه‌ده طرف سفيرانه‌لرندن درميان ايديلن خصوصات حقنده طرف اشرف حضرت ملكداريدن طلب بيوريلان ايضاحاتی حاوی اوله‌رق ملاقاتدن ايكی كون صكره وارد اولان برنجی مكتوبكزله ٩ حزيران تاريخلی ايكنجی مكتوبكزده حاكميت شاهانه‌دن بحث ايدن سوزلركز حقوق جليلهٔ شاهانه‌يه كلياً مخالف بولنديغندن اقوال مذكوره‌يی قبريس عهد‌نامه‌سنه استناداً درميان ايله‌ديككز تقديرده قطعياً ردينی اختيار ايدر وبو بابده برخصوص مهمی خاطرسفيرانه‌لرينه كتيرمك اوزره عهد نامهٔ مذكورك طرف اشرف حضرت پادشاهيدن صورت تصديقيله سرهاری ليارديك امضاسنی حاوی اولان سندك زيرده محرر صورتی اوزرينه نظر دقت اصيلانه‌لرينی جلب ايلرم .

سرعت اجراسی منافع جليلهٔ سلطنتدن وبناءً عليه متبوع فخمم ذات حضرت پادشاهينك منافع شاهانه‌لرندن اولان مسائل معلقه‌يه كلنجه بولدرك منافع دولت عليه‌لرينه موافق بر صورتده تسويه‌سی حقنده باب عالی‌يه اوامر سنيهٔ قطعيه اصدار بيورلمش اولديغندن ذات حضرت شهريارى اشبو مقصد جليل شاهانه‌لرينه وصول ضمننده هيأت وكلای جديده‌لرينك مساعيسنه استناد بيورمقده‌در لر. خصوصات مشروحه‌نك بيانيله عرض مأثر احترامكاری‌يه ابتدار ايلرم افندم.

٢٢ حزيران سنه ١٨٨٠

حقوق شاهانه‌مه اصلا خلل كلمامك شرطيله معاهده‌يی تصديق ايدرم ٣ تموز سنه ١٢٩٦

عبدالحميد

صورت سند

حشمتلو قرالچه حضرتلرينك سفيری ذات حضرت پادشاهينك ١٥ تموز سنه ١٨٧٨ تاريخلی اتفاق تدافعی عهد‌نامه‌سنك تصديقيله مراد بيوردقلری وجهله حقوق شاهانه‌لرينه اصلا خلل كتيرلمك سمی ايديله‌جكی بيان ايلر .

ذيل

٤

براين معاهده‌سنه متعلق مسائلك حل وتسويه‌سی حقنده علی فوأد بك طرفندن باب عالی‌يه تبليغ اولونانه ارادهٔ سنيه صورتيدر

معلوم عالیٔ وكالتپناهيلری بيورلديغی اوزره براين عهد‌نامه‌سنه متعلق اولان مسائل معلومه‌نك اورته‌ده قالمسی احوال سياسيهٔ سلطنت سنيه‌يی بر حال خطرناكه كتيرمكله برابر حقوق العباده وخيم احواله‌دركه افكار وكلايه مخالفته بر قرار ذاتی اتخاذ ايدرك شان و ناموس دولتی وحقوق سلطنتی محافظه بيورمشلردر. حالبوكه ٣ حزيران تاريخنده ذات حضرت پادشاهی ايله وقوعبولان ملاقات عليهٔ سفيرانه‌لرينی‌يه او كون تعقيب ايدن ملاقات خصوصيه‌ده طرف سفيرانه‌لرندن درميان ايديلن خصوصات حقنده طرف اشرف حضرت ملكداريدن طلب بيوريلان ايضاحاتی حاوی اوله‌رق ملاقاتدن ايكی كون صكره وارد اولان برنجی مكتوبكزله ٩ حزيران تاريخلی ايكنجی مكتوبكزده حاكميت شاهانه‌دن بحث ايدن سوزلركز حقوق جليلهٔ شاهانه‌يه كلياً مخالف بولنديغندن اقوال مذكوره‌يی قبريس عهد‌نامه‌سنه استناداً درميان ايله‌ديككز تقديرده قطعياً ردينی اختيار ايدر وبو بابده برخصوص مهمی خاطرسفيرانه‌لرينه كتيرمك اوزره عهد نامهٔ مذكورك طرف اشرف حضرت پادشاهيدن صورت تصديقيله سرهاری ليارديك امضاسنی حاوی اولان سندك زيرده محرر صورتی اوزرينه نظر دقت اصيلانه‌لرينی جلب ايلرم .

سرعت اجراسی منافع جليلهٔ سلطنتدن وبناءً عليه متبوع فخمم ذات حضرت پادشاهينك منافع شاهانه‌لرندن اولان مسائل معلقه‌يه كلنجه بولدرك منافع دولت عليه‌لرينه موافق بر صورتده تسويه‌سی حقنده باب عالی‌يه اوامر سنيهٔ قطعيه اصدار بيورلمش اولديغندن ذات حضرت شهريارى اشبو مقصد جليل شاهانه‌لرينه وصول ضمننده هيأت وكلای جديده‌لرينك مساعيسنه استناد بيورمقده‌در لر. خصوصات مشروحه‌نك بيانيله عرض مأثر احترامكاری‌يه ابتدار ايلرم افندم.

٢٢ حزيران سنه ١٨٨٠

حقوق شاهانه‌مه اصلا خلل كلمامك شرطيله معاهده‌يی تصديق ايدرم ٣ تموز سنه ١٢٩٦

عبدالحميد

صورت سند

حشمتلو قرالچه حضرتلرينك سفيری ذات حضرت پادشاهينك ١٥ تموز سنه ١٨٧٨ تاريخلی اتفاق تدافعی عهد‌نامه‌سنك تصديقيله مراد بيوردقلری وجهله حقوق شاهانه‌لرينه اصلا خلل كتيرلمك سمی ايديله‌جكی بيان ايلر .

ذيل

٤

براين معاهده‌سنه متعلق مسائلك حل وتسويه‌سی حقنده علی فوأد بك طرفندن باب عالی‌يه تبليغ اولونانه ارادهٔ سنيه صورتيدر

معلوم عالیٔ وكالتپناهيلری بيورلديغی اوزره براين عهد‌نامه‌سنه متعلق اولان مسائل معلومه‌نك تسويه‌سی ايچون اولان مذاكرات ايكی سنه‌دن برو دوام ايتمكده ايسه‌ده بو مذاكراتك ذات حضرت پادشاهی‌يه عرض ايديله‌جك اولوب بونك مرعيتی حقنده ارادهٔ سنيهٔ ايديله‌جك اولوب بونك مرعيتی حقنده ارادهٔ سنيهٔ حضرت ملوكانه شرفصدور بيوريله‌جقدن قانون اساسيده تعيين قلنمش اولان زمانده بوسنه مجلس مبعوثانك تشكل ايده‌جكنك شمديدن كافهٔ ولايات شاهانه‌يه اشعاريله برابر كيفيتك اعلانی شرفصادر اولان ارادهٔ قطعيهٔ حضرت شهنشاهی مقتضای جليلاندن اولمغله اولبابده [١]

٥ رجب سنه ١٢٩٧

علی فوأد

[١] علی فوأد بك كاتب مايرد صفتيله قلمه آلمش اولديغی لايحه‌لرده افكار و مطالعاتی نه درجه وضوح و قطعيتله ميدانه قويمش ونه قدر قوتلی دلائل ايرادايله‌مش ايسه كاتب مايراد صفتيله غوشن ايله اجرا ايتمش اولديغی مخابراتده‌ده كندی افكار واجتهاديته مخالف بولونان مطالعاتی او درجه كلفت و صعوبتله وضيق بر افاده ايله اتيان و مدافعه ايتمشدركه آراده‌كی فرق، وماوقعه موافق اولمايان خصوصاتی مدافعه ايچون سرد ايله‌ديكی دلائلده‌كی ضعف كوزه چاريمامق ممكن دكلدر .

شعر:

ده كيز فيزلری ..

— قارده‌شم معمر لطفی‌يه —

كيجه دورغون صولرك اوستنه سس‌سز سس‌سز ماوی برسيس كبی چوكشدی .. كنارلرده ده كيز صوك كلن دالغالرك كسدی يورولمش سسنی ، سردی آی أنكينه شهرك اوزانان كولكه‌سنی. شيمدی بر اينجه كوزه‌لك دولاشير هريرده ، لاجورد ، مور ويشيل كرلكلی ساحلارده بيك بر آهنكی سكوتك ينه بيك شرقی چالار ، اويور ، اطرافی كزوب قويلره سيندكجه، صولر.. بن ، بوساكن صولرك محرمی ، هرآقشامكی آشنالقله برآز كزمكه جيقدم .. صانكه صاندالم بر قوغو شكنده سوزولمش دره‌يه ، كيديور «كنديمه برأش بولورم بلكه» ديه . شيمدی هر سوكيلی صاندالله چيقار مهتابه ، نه زماندر بوغازك ، حسرتی وار مهتابه .. بنسه دوغرولماليم كورفزه ، ايصسز يرنمه . كچدی ، چيريندی ، كوره‌كلر أوشوين أللرنمه ، قالدی آرقامده او مهتابه جيقان شن بلده . صاندالم اوردن اوزاقلاشدی ، كوره‌كلر أللده ، قورقويورمش كبی اطرافی اويانديرمقدن كچدی ، ساكن سوزولوب، كولكه‌لر ايرماقدن، جيقدی بلبلرك ايكله‌ديكی بركورفزه يول :

هرطرف كولكه، ضيا، نغمه، سكونت، صاغ صول كوز كوز آلتون كبی ايشلنمه‌ده ييلديزلردن .. صوكرا نفتی صولرك سطحنه يرير آچيلان

مبعوثانك اجتماعه‌دعوت زمانی كلديكندن وبردست تعديل و تنظيم اولان انتخاب قانونيله مجلس مبعوثانك اصحاب املاكدن اولمسی شرائط مبعوثيتدن عد ايديله‌جك اولوب بونك مرعيتی حقنده ارادهٔ سنيهٔ حضرت ملوكانه شرفصدور بيوريله‌جقدن قانون اساسيده تعيين قلنمش اولان زمانده بوسنه مجلس مبعوثانك تشكل ايده‌جكنك شمديدن كافهٔ ولايات شاهانه‌يه اشعاريله برابر كيفيتك اعلانی شرفصادر اولان ارادهٔ قطعيهٔ حضرت شهنشاهی مقتضای جليلاندن اولمغله اولبابده [١]

٥ رجب سنه ١٢٩٧

علی فوأد

[١] علی فوأد بك كاتب مايرد صفتيله قلمه آلمش اولديغی لايحه‌لرده افكار و مطالعاتی نه درجه وضوح و قطعيتله ميدانه قويمش ونه قدر قوتلی دلائل ايرادايله‌مش ايسه كاتب مايراد صفتيله غوشن ايله اجرا ايتمش اولديغی مخابراتده‌ده كندی افكار واجتهاديته مخالف بولونان مطالعاتی او درجه كلفت و صعوبتله وضيق بر افاده ايله اتيان و مدافعه ايتمشدركه آراده‌كی فرق، وماوقعه موافق اولمايان خصوصاتی مدافعه ايچون سرد ايله‌ديكی دلائلده‌كی ضعف كوزه چاريمامق ممكن دكلدر .

شعر:

ده كيز فيزلری ..

— قارده‌شم معمر لطفی‌يه —

كيجه دورغون صولرك اوستنه سس‌سز سس‌سز ماوی برسيس كبی چوكشدی .. كنارلرده ده كيز صوك كلن دالغالرك كسدی يورولمش سسنی ، سردی آی أنكينه شهرك اوزانان كولكه‌سنی. شيمدی بر اينجه كوزه‌لك دولاشير هريرده ، لاجورد ، مور ويشيل كرلكلی ساحلارده بيك بر آهنكی سكوتك ينه بيك شرقی چالار ، اويور ، اطرافی كزوب قويلره سيندكجه، صولر.. بن ، بوساكن صولرك محرمی ، هرآقشامكی آشنالقله برآز كزمكه جيقدم .. صانكه صاندالم بر قوغو شكنده سوزولمش دره‌يه ، كيديور «كنديمه برأش بولورم بلكه» ديه . شيمدی هر سوكيلی صاندالله چيقار مهتابه ، نه زماندر بوغازك ، حسرتی وار مهتابه .. بنسه دوغرولماليم كورفزه ، ايصسز يرنمه . كچدی ، چيريندی ، كوره‌كلر أوشوين أللرنمه ، قالدی آرقامده او مهتابه جيقان شن بلده . صاندالم اوردن اوزاقلاشدی ، كوره‌كلر أللده ، قورقويورمش كبی اطرافی اويانديرمقدن كچدی ، ساكن سوزولوب، كولكه‌لر ايرماقدن، جيقدی بلبلرك ايكله‌ديكی بركورفزه يول :

هرطرف كولكه، ضيا، نغمه، سكونت، صاغ صول كوز كوز آلتون كبی ايشلنمه‌ده ييلديزلردن .. صوكرا نفتی صولرك سطحنه يرير آچيلان

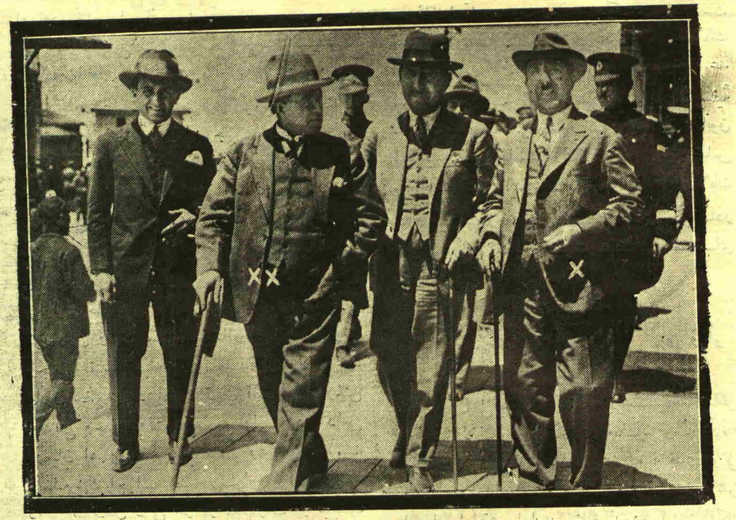

افغان خارجیه ناظرینك آنقره‌دن عودتنده حیدر پاشا استاسیوننده استقبالی .
×× افغان خارجیه ناظری محمود طرزی حضرتلری
× افغان سفیری غلام جیلانی حضرتلری

حلقه‌لر برصیرا پارلاق صاری کللر یایدی ،
کوزلرم هرکلك اوستنده برر قبز صایدی .
صاریشین ، أسمر ، ألا کوزلو وقومرال قیزلر
– هپسنك قلبی ده‌لن، روحه یاقین کوزلری‌وار –
صویك اوستنده سوزولمش یاری بلدن یوقاری .
دیدی برسس : « بوکوره‌للر کوینك یوصمالری ،
نازلی برجنبش ایچون کورفزی تنها بولارق
آیك آلتنده یوزرلر کیجه شاقراق شاقراق ».

صانکه چالمشدی بنم قلبمی لیلامك الی ،
آرادم قیزلرك ایچنده بن او صولغون کوزه‌لی:
یوکسلن قهقهه‌لر برآجی صانجیدی بکا ،
سوکیلم یوقدی ، کوزه‌للرده یابانجیدی بکا .
کری دوندم چکه‌رك صاندالی اوردن آرتیق .
قویده یوکسلدی یاقیندن دویولان برچیغلق ،
سوزولن صندالی ایصلاتدی صولر آرقامدن ،
برسس اطرافمی چینلاتدی: «خیانت ایصلان!» .
برده باقدم‌که بنم یوق دییه‌رك آغلادیغم
سوکیلم شن صولر اوستنده .. کلوب برقاچ آدیم
دها یاقلاشدی بنم صانداله ، قلبم جوشدی ،
شیمدی روحم‌ده ، خیالم‌ده بوتون سرخوشدی .
آرقاسندن دولاشوب قویده‌کی قیزلر کلدی ،
اوکلرندن کوزه‌لم قیوریلارق یوکسلدی :
صالنان سلطانی قارشیمده‌کی ساحلسرایك .
حلقه‌لردن سوزولن بم بیاض اندامی، آیك
بورونوب نورینه ، طاقمش بله برصیرما کمر .
تیتره‌یورکن صاچنك تللری اوستنده قمر
برآله‌و دالغاسی صاندم یاقیور کوزلریمی ،
صاردی برکیزلی حرارت او زمان هریریمی .
أللرمدن بوشانوب دوشدی کوره‌کلر ده‌کیزه .
کوزلرم دالدی او قارشیمده‌کی سودالی یوزه .
کچدی رؤیا کبی بیکارجه جهان یادمدن ،
اولدی قارشیمده او آفت برالهی زندان .
کچدی ، بینمده ده‌رین برکیجه ، آیلر، ییللر..
هپ خیالمده او آفت ، اوده‌کیز قیزلری وار...

☆

کوپرودن قینه‌لی آدایه

یوزه‌رك کچن سپورجیمز

تموزك سکزنجی جمعه کونی استانبولده چوق مهم بر یوزمه ره‌قوری قازانیلدی . بو موفقیتی ألده ایده‌ن کنج بو نسخه‌ده رسمنی کوردیککز رأفت بکدر . قومقپو تربیهٔ بدنیه یوردنده مقید اولان بو عزمکار سپورجی او کون ساعت دوقوز بوچوقده کوپرودن دکیزه آتیلارق بش بوچوق ساعتده یوزه یوزه قینالی آدایه واصل اولمش وتام ساعت اوچده قینالی آدا ساحلنه چیقمشدر . اوکون رأفت بکك سپور آرقداشی فیضی بك دخی عینی مقصد اوغورنده رفیقی ایله برلکده کوپرودن دکزه آتیلمش ایسه‌ده بوآتیلمه اثناسنده آیاغی قایغك کوره‌کنه چارپارق سقطلاندیغندن آنجق سرای بوروننه قادار یوزه‌بیلمشدر . واورادن صانداله آلینمشدر. بو قادار مهم بر یوزمه‌یی باشه چیقاران رأفت بك هر خصوصده شایان تبریکدر .

کچن جمعه کوپریدن قنه‌لی آطه‌یه یوزه‌رك کچن براسپورجیمز :
رسمك یوقاریسنده کوپریدن قنه‌لی‌یه کچن رأفت بك . اورته‌ده بوکنجك دکزه آتلاییشی .
آشاغیده دکزده یوزوشی.

جمهوریت

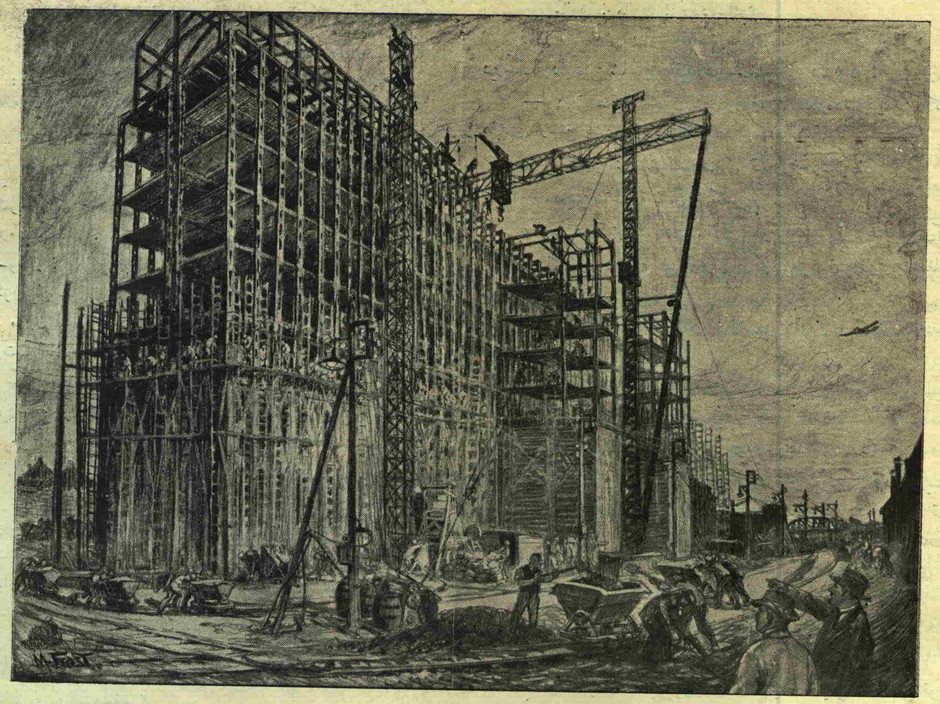

برلینده ، آمریقاواری ، ایلك دفعه انشا ایدلمکده اولان اون بر قاتلی برمؤسسهٔ صناعیه بناسی.
برلینده ایلك دفعه اولارق انشاایدلمکده اولان بو یوکسك بنا ۴۵٫۳ مترو ارتفاعنده، ۱۷۵ متروطولنده‌در. بوبنانك انشاسنده ۲۳۰۰ طونیلاطه ده‌میرمالزمه صرف ایدلمش‌در . به‌تون سطحلری ۳۰٫۰۰۰ مترو مربعی‌در. انشاآتده قوللانیلان طاشلرك مقداری دورت میلیونه بالغدرکه ۱۰٫۰۰۰ مترو مکعب دیوار انشاآتنه معادل‌در. انشاآت مدتی تقریباً برسنه سوره‌جك‌در.

صوك بهاراولدی، دکزشیمدی جوشوب حایقیرییور؛
بعضی روزکار وورارق ساحله داللر قیرییور .
کیجه هیچ اینمه‌یور آرتیق قویه نارین قیزلر ،
یالکز اطرافی کزن صیتمالی بر چیلغین وار :
قویده مهتابده یوزه‌ن قیزلری یاد ایله‌یه‌رك
دولاشیر ساحلی صاندالله چکینکن ، ئورکه‌ك .

صاراران آلننی بس بللی دارالتمش بوکلیش ،
کزه‌رك کورفزی ایلاسنی صورمش ودیمش :
— بلکه ساحلده آغاچلر ینه بر ایز صاقلار ،
بوش دونن صاندالی دولدورمش ئولن یاپراقلر...

وصفی ماهر

داغلره حسرت

دیشارده بهارلر جان ویرییورکن
قفسده چیرپینان بر قوش کیبی‌یم ..
مغرور باشلرنده قار أ کسیلمه‌ین
هیبتلی داغلرك بر غریبی‌یم ...

بولوتلری آشان بر قارتال اولسه‌م ،
یالچین قایالرده قورسه‌م یووامی .
قیرلره یاغارکن داملا داملا غم ،
یوکسکدن فیرلاتسه‌م شن قهقهه‌می ..

ماوی کوکلر یولم ، بولوت یولداشم ،
صو ایچسه‌م کوپوکلو چاغلایانلردن ..
صوکسز انکینلرده کزرکن باشم
باغرم سرینله‌سه بوزلو روزکاردن ..

غم ییمم داغلرده جان ویرسه‌م بیله ،
کوکلر تربه‌م اولسه ، قارلر کفنم ..
هرکیجه روزکارلر حزین سسیله
مزارمده نینی سویله‌سه بنم ...

یاشار نابی

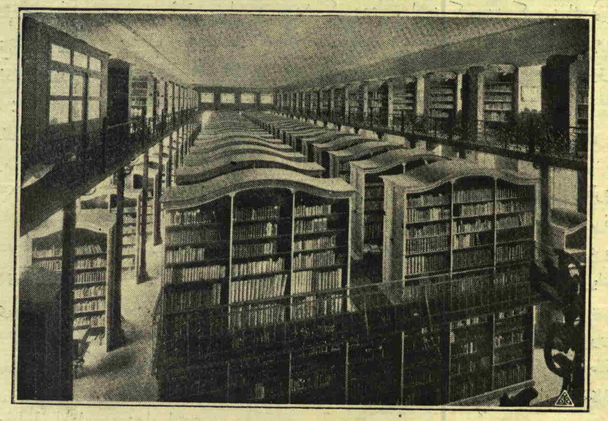

آلمانیاده لایپزیغ شهری کتبخانه‌سنده کتابلر غاله‌ریسی
بوکتبخانه اخیراً (۲۵۰)نجی سنهٔ دوریه‌سی مراسمنی یاپشدر . اوروپانك (۱۶۷۷)سنه‌سنده تأسیس ایدلمش اولان اسکی کتبخانه‌لرندن بری‌در . الیوم (۱۵۵٫۰۰۰) کتابی ، (۶۶۰) قیمتلی مجموعه‌لری ، (۱۷۰۲) ال یازیسی اثر نفیسی احتوا ایتمکده‌در .

یولده...

مؤلفی :
رولان دورژه‌لس

مترجمی :
احمد احسان

— مابعد : —

قیز باشیله تصدیق اشارتی ویردی . دلیقانلی دوام ایلدی :

— تلغرافك بكا عائد اولدیغنی كیمسه بیلمه‌ملی. صورارسه‌لر سن هیچ برشی بیلمیورم دیه‌جكسك . حتی آكلاتمه‌مق ایچون محزون بیله دورمیه‌جقسك آكلادكمی سوكیلم ؟

ژاق كوزلرینی سوكیلیسنك كوزینه دیكمش، صانكه اونك روحنی اوقومق استیوردی . مانون ایچنی چكه‌رك جواب ویردی :

— اوت آكلادم .

بر آز سكوتدن صوكره ژاق دوام ایله‌دی :

— بن پارسده بویوك بر بودالالق یاپدم . بونك نه اولدیغنی صوكره اوكره‌نیرسك . اوكرندیكك زمان انسانلر بنی مؤاخذه ایتسه‌لر بیله جناب حق سؤال صورمز ، چونكه منفعت دوشونه‌رك ، قصد ایدرك او بودالالغی یاپمه‌دم .

قیزك چهره‌سنی ینه اندیشه صارمشدی ؛ ژاق دیدی‌كه :

— سنك ایچون قورقه‌جق هیچ برشی یوق . بن مطلقا بر زمان اورته‌دن غائب اولملی‌یم. واپور قولومبویه‌وارنجه بن قره‌یه چیقوب صاووشه‌جغم...

قیز برندن فیرلادی :

— بنی تركمی ایلیورسك ؟

ژاق جواب ویرمه‌دن قیزه باقیوردی . قیز تكرار صوردی :

— دیمك بنی براقیورسك ؟

دلیقانلینك كوزلری دولدی . مانونك بنی برابر كوتور دیه‌جكنی برآن ایچون امید ایتمش ایدی ... فقط برابر كل دینه‌مزدی . و شویله جواب ویردی :

— بن صاووشمه‌لی‌یم . بویله لازم . ایش آغیردر !

— لكن سن یالكز پاره مسئله‌سی دییوردك ؟ پاره مسئله‌سنی حل ایتمك قولایدر ...

— خیر ، سنك تصور ایلدیكندن دها وخیمدر . صوكره آكلارسك. یالكز ، براق ، بن قولومبوده صاووشه‌یم ...

او زمان قیزك رنكی صاراردی :

— ای بن ... بن نه اوله‌جغم ؟

ژاقك قلبی تكرار ئه‌زیلدی . قیز دلیقانلی‌یی مراق ایتمیور ؛ كندیسنی دوشونیور ، وبن نه اوله‌جغم دییوردی ... مع مافیه دلیقانلی قیزی درحال عفو ایتدی... زواللی ضعیف مخلوق نقدر مأیوس ومكدر ، اوندن آیرلمقدن نقدر بدبخت ، بلكه سویلدكلرینی بیلمیور ... دلیقانلی دیدی‌كه :

— بن سنی ینه بولورم ؛ باشمه‌نه كله‌جكنی بیلمیورم اما مطلقا برمعجزه ظهور ایلیه‌جك . لكن هرتهلكه‌یی كوزه آلوب فرانسه‌یه دونرم ... فقط بكا سوز ویر ، سكا خبر ویردیكم كبی اولدیغم یره كلیرمیسك ؟

مانون دلیقانلینك آغوشنه دوشدی :

— درحال ، درحال ژاقجیغم ! قوشارق كلیرم .

كوزیاشلرینك طوزلی صولریله آجیلاشمش اولان دوداقلر بربرینه قاووشدی، قوللریله بربرلرینی صاردیلر ، صانكه بر نفس آله‌میوراولمشلرایدی وصوكرا یواشجه اولدقلری یره ییقیلوب قالدیلر ...

*
* *

دیشاریده : « مانون ! مانون ! » دییه حایقیرییورلردی . ژاق ایله سوكیلیسی بو سسلرله كندیلرینه كلدیلر . بو حایقریشمه‌لره ، كولمه‌لره ، قوشوشمه‌لر قاریشیوردی وبوتون بو سسلر ایكیسنك اولدقلری قاماره‌یه یاقلاشیوردی وباغرییورلردی :

— مانون ! مانون ! نرده‌سك ؟

ژاق آكلامش وآیاغه قالقمش ایدی . كنج قیز كوزلرینی آچمش ، دیرسكنه دایانمش شاشقین باقیوردی . دلیقانلی دیدی‌كه :

— شرقی سویلمك ایچون سنی آرایورلر . قاماره‌ده اولدیغكی آكلادیلر ؛ هایدی اوستنی باشنی دوزه‌لت .

مانون قالقدی ، حاضرلنیوردی . قپویی ووردیلر :

— هایدی صحنه‌یه ! سزی بكلیورلر .

بو سس دیركتورك ایدی . ژاق سوكیلیسنك قولاغنه دیدی‌كه :

— كلیورم دییه جواب ویر ؛ بن آرقه طرفدن یوقاری‌یه چیقاروسزی كوكرته‌ده بولورم .

ژاق یاننده‌كی قاماره‌یه كچدی ، لامبایی یاقمه‌دن بر كناره كیزلندی .

مانون حایقیرییوردی :

— كلیورم !

دیشاریدن سسلر باغرییوردی :

— جانم بویله صاقلانیلیرمی ؟ یاقیشیرمی‌یا؟

كلنلر قیزك قاماره قاپوسنی طیرمالیوردی. ژاق كیزلندیكی یرده دورییوردی. بو سسلر اوكا بشقه دنیادن كلیور كبی ایدی. قاماره‌دن دیشاریده‌كی قراكلق ایله سیم سیاه اولان پنجره‌یه كوزینی دیكمش ایدی . كوزینك اوكنه بویله قاراكلق پنجره‌لی حبسخانه وبر محكومك صوك دقیقه‌لری كلدی .

سسلر دوام ایلیور :

فلورانسی ایسته‌رز ! فلورانسی استه‌رز !

هو ! هو ! هو !

هپ بر آغزدن حایقیرییورلردی . نهایت آلقیش صداسی قوپدی !

— یاشاسین مانون !

آغلایان كوزلرینك پارلاقلغی، قلبنی دولدیران سودانك انعكاسیله دها زیاده كوزلله‌شن مانون قپودن چیقدی. هركس كولیوردی. ژاق دوشوندی: عجبا مانونم‌ده كولیورمی ؟ برآز صوكره سسلر اوزاقلاشدی ، كوله‌رك كیدییورلردی . آرتق برشی ایشیدلمیوردی .

ایشیدیلن ، واپور ماكنه‌سنك دواملی شماتی ، دلیقانلینك خیزلی چارپان یوركی ودیكر قاماره‌ده اویانان بر چوجغك آغلامه‌سی ایدی ...

اطرافده كیمسه قالمینجه ژاق یاواشجه قاماره‌دن چیقدی، آرقه‌طرفدن دولاشوب كوكرته‌یه كلدی. اوراده ژاقك اطرافنی صاردیلر وصورییورلردی:

— ای سزده شرقی سویله‌مه‌جكمیسكز ؟

ژاق جواب ویرمه‌دن كچیوردی . او ، كیمسه‌یی كورمه‌مك ویالكز قالمق استیوردی . دها یوقاری كوكرته‌یه چیقدی. اوراده كیمسه‌لر یوق... اورنالق قاراكلق، یالكز تلسز تلغراف مأمورینك قاماره‌سنده ایشیق‌وار. تلسز مأمورینك باشنده قاسقیله تلغراف آلدیغنی كوردیكی زمان ژاق قلبندن وورولمشه دوندی ، دوشوندی :

— یا بنم ایچون امر كلیورسه ؟

مأمور اوفاق دوكمه‌لره باصیور ؛ وهیچ شبهه‌سز چوق اوزاقلرده بر بشقه آدم یالكز بویله دوكمه‌لره باصه‌رق اشارتلر ویرییور . هوای نسیمی اهتزازلری اوچارق دولاشیور واو زمان انسان هواده ، كوكده ، یاخود صحرالرده دولاشان بواهتزازلری دوشونیور . ژاق كندی كندینه سویلندی:

— ایی خبرمی ؟ فنا خبرمی ؟ یازیمی ، رقمی ؟

دیكله‌دی، صانكه تلسزك چیقاردیغی شراره سسلرینی آكلایه‌جغم صانیوردی. یواشجه یاقلاشدی ؛ قپونك اوكنده دوردی. مأمور ژاق كورونجه‌طانیدی وكولدی ؛ صوكره پارمقلریله دوكمه‌لره باصه‌رق ینه اسرارلی مكالمه‌سنه دوام ایتدی .

ژاق كندی كندینه سویلندی :

— دها بر شی بیلمیورلر .

دلیقانلی كوپشته‌یه دایانوب مركزی سیر ایلیوردی .

۱۰

دنیا جنتی

كوكرته‌دن كلن ، قوتلی ایشیق بنی اویاندیردی . ینه طائفه‌لر كوكرته ییقامغه باشلیور دیه سویلندم ویاتاغمده دیوار طرفنه دونوب اویومق استیوردم. فقط فضله كورولتولر دوام ایلیوردی . قاماره قوریدورلرنده یورویورلر ، قونوشیورلر . عجبا نه اولیور دییوردم .

یوقسه قولومبویه‌ی كلدك دیدم ، درحال یاتاغمك ایچنده دوغرولدم . یاتاغك یاننده‌كی یووارلاق پنجره‌دن باشمی چیقاردم . هنوز كیجه ، دكز اویقوده ؛ فقط دكز اوزرنده بر چوق قایقلر وار ، اونلرك یشیل وقرمزی فنارلری تیتره‌یور . قارشیده قییده‌كی بویوك فنارك قوتلی ایشیغی كوزلریمی قاماشدیردی . اوت ، سه‌یلان آطه‌سنده‌یز ؛ آرقه‌مده‌كی پیژاما ایله ، آیاقلریمه ترلك كچیروب كوكرته‌یه قوشدم .

واپورك آرقه طرفنده كیجه دوام ایدییور ؛ باش طرفمزدن صباحك ایلك ایشیقلری پیدا اولیور . اوراده بر نقطه قوتلی وبردنبره آغاردی ؛ چوق كچمه‌دن بوتون كون طرفی كونش ایشیغنه بوغولدی . نه فوق‌العاده منظره .... برآنده بوتون افق مدهش پارلادی ... اولجه كوریلان پنبه رنك قیب قیرمزی اولدی ؛ برآز اول اسمر رنكده اولان بولوطلر آلتون رنكنی آلدی وهر طرف كوزلر قاماشدیران پارلاقلقلره بوغولدی . قولومبو شهری جسیم خورما آغاچلریله قارشیمزده ایدی . منظره او قدر علوی و كوزل ایدی كه بوتون یولجیلر صامت قالمشلر ایدی . قارشیمزده صانكه یكی دوغان بر بشقه دنیایی حیرتلر ایچنده سیر ایلیوردق ...

واپورمز پك یواش یورویور ؛ بزی آرقه‌دن باغلیان رومور كور حركتمزه یاردیم ایلیور . بر آز صوكره بر طاقم حرب كمیلرینی ، شیلپلری باغلی اولدقلری یرلرده ، هنوز یانارفنارلریله كوردك . هندلی صنداللری پك اوزون كوركلرینی چكه‌رك اطرافمزده دولاشیور . صوكره كره‌مید رنكنده ویا سیاه رنكده یلكنلر آچمش باشقه صنداللر صوقولدی . بونلر اوزاقدن برر بویوك اوروجكه بكزییوردی ... بالق قایقلری دها توخاف ؛ او قدر دار و اوزون شیلرله ایچنده‌كی آدملرك بر آیاغی تكنه‌ده، صانكه دیكر آیاغی دالغه‌لر اوزرینه باصیور دیه‌جكم !

بوتون بونلر صباح دومانلری ایچندن چیقیور . بویوك ، تیاترو باله‌ت منظره‌لری حالی ویرییوردی وقولومبونك داملری ، سه‌یلان آطه‌سنك آغاچلی داغلری ، سچیلیوردی . غایت خوش بر كیجه رؤیاسندن صباحه كچیلیور، صباح او رؤیایی اوزاتیور دینیله‌بیلیردی . بن كچن ثانیه‌لری دها یاواش یوروتمك ، قارشیمزده هرآن دكیشه‌ن لوحه‌لری ومنظره‌لری بر آز دوردرمق و كونشك دها یوكسلمسی ایله كاملاً غائب اوله‌جق لطافتلری دماغمده تثبیت ایتمك استیوردم ، و آغزیمی ، جكرلریمی آچمش بو جنته بكزه‌ین آطه‌دن كلن قوقولری واونك صباح هواسنی یوتیوردم .

كوكرته غلبه‌لقاشیوردی . قولومبویه كلدیكمزی خبر آلان یولجیلر روب دو شامبرلرله ، بانیو بورنوزلریله میدانه كلیوردی . اختیار آمریقالی غزته‌جی هركسی چاغیرییوردی. مردیونلردن متصل یولجی چیقیور، قوشیورلر منظره‌یی وخارق‌العاده لوحه‌یی كورمكه كلیورلر .

كونش افقده چابوق بویودی ؛ صباح دومانلرینی صییردی . شمدی بویوك خورما آغاچلریله محاط شهر كوزل بنالریله ایی كورولیور . اقصای شرقه مخصوص معبد داملی ظریف أولر، اونلرك رنكلی جبهه‌لری قارشیمزده ایدی . هركس حیرت ایچنده ایدی . اك صوكره كلن انكلیز قاریسی ، Splendid . Mervellous دیه باغیرییور ! دیكر انكلیز قوجه قاریسنك قیزلری اونك آرقه‌سنده دورییورلر ، اورایه طوپلانان ضابطلر طرفندن قوللرینك اوقشاندیغنه سس چیقارمیورلردی.

اختیار آمریقالی دورمیوب ، « چابوق اولكز، صوكره برشی كوره‌میه‌جكسكز ! » دیه باغیرییوردی . حالا اویقوده اولانلری اویاندیرمق ایچون قامارالرك پنجره‌سندن باشنی صوقوب چاغیرییوردی . پكین بانكرینك قاماره‌سنه یاناشوب اورایه‌دخی باشنی صوقدیغی زمان فوق‌العاده حیرتنی موجب برشی كورمش اولاجق‌كه باشنی كری چكدیكی زمان آلننی كناره ووردی . حالا: « آمان یاربی ! » دیه شاشیوردی . برال حدتله پنجره‌یی قاپادی؛ الك كیمه عائد اولدیغنی صوكره اوكرندك .

شمدیلك بانكرك قاماره‌سنی دوشونمیوردم . واپورك اطرافنی بر چوق صنداللر صاردی. بیاض انتاریلی، اوزون صاچلی آدملر واپوره چیقمق ایچین پراتیقه اشارتنی بكلیوردی . صنداللرك بیچمی، ماوی اولمیان دكزك رنكی، دیشاریدن كلن كوزل قوقولر، كنیش كوزلی وچوق اسمر آدملر، رنكارنك آتقیلر وباش اورتولری ، قوللرده‌كی بیله‌زیكلر ... خلاصه بوتون هندستان قارشیمزده ایدی ...

موسیو غارو یانمه صوقولدی ؛ قولومبوده « قاندی » دینیلن موقعه كیدوب ییمك ییه‌جكز ، چابوق حاضر اوله‌لم اخطارینی یاپدی . هركس عجله كیینیوردی . دوش ، قهوه آلتی ، خفیف اثواب ... دیشاری چیقمق اوزره كوكرته‌یه كلدم . واپور صرافلرله ، اوتل سیمسارلریله دولو ایدی . صرافلر پاره‌لری طیقیرداتیور، سیمسار « اوریانتال »، « غال فاس » اوتللرینی مدح ایلیوردی. كزیجی صاتیجیلر كوكرته‌یه صره‌لندی، هپسی كوزل آدملر اصیل وضعیتلی ، آغیر باشلی .. هپسی شكل، وضعیتلریله آدم آلداتیور!.. باشلرنده صاچلرینی طوتان طاراق ؛ آرقه‌لرنده هندستانه مخصوص اوزون انتاری ؛ باشلرنده یمنی‌یه بكزر بر صارغی ...

اسمر كوزلك قوجه‌سی موسیو « پاسكه‌لن » واپوردن تلسز ویره‌رك ایكی اوتوموبیل حاضرلاتمش ایدی . اون كیشی قدر كزمكه حاضرایدك... دیشاری چیقمق اوزره ایكن تیاترو دیركتوری كلدی ، كندیسی ایله ژاق لارژینك بعض سببلره مبنی برابر كله‌میه‌جكنی سویله‌دی . صوكره پكین بانكری، بن‌ده كیده‌میورم دیدی . اوزمان طوتولن اوتوموبیللرده قراردن پك آز آدم بولنه‌جغنی آكلایان بانكر بویوك مصرفه یالكزجه قاتلانمه‌مق ایچون اویله ایسه بن‌ده « ریقشاو » دینیلن ال عربه‌سیله كزه‌رم دیدی . بوش قالان یری دولدیرمق اوزره واپور دوقتورینی دعوت ایتدك. دوقتور دعوته تشكر مقامنده شوجوابی ویردی :

— پك اعلا ! ها بوراده قالوب صیقیلمشم ، ها كزمكه كیدوب صیقیلمشم ، هپسی بر !

هركس دیشاری چیقمغه حاضرلانمش ایكن پولیس مفتشلری كلوب پساپورطلری معاینه ایلیه‌جكلرینی خبر ویردیلر . پساپورطی حاضرلادق وبو اثناده ژاق ایله تیاترو دیركتورینی كوردم . ژاق لارژی پساپورطی النده اوله‌رق قورقاق دورییوردی ؛ پساپورطنی اوزاتدی . انكلیز ژاقه باقدی ، یاننده‌كی ارقداشنه صوئوق طورله برقاچ شی سویله‌دی . ژاق اللری ماصه‌یه دایالی ، باشی اوكنه اكیلمش حركتسز دورییوردی . تیاترو دیركتوری ژاقه صوقولدی ، قولنی صیقدی . دیركتور صارارمش ایدی . برقاچ ثانیه كچدی ، پولیس مأموری دوندی ودها زیاده باقمه‌دن پساپورطی امضاله‌دی؛ مهرله‌دی. چوق زمان صوكرا ژاق بنی كوره‌بیلدی وسلاملادی . صوردم:

— سزی یورغون كورییورم .

— اوت ایی اویویه‌مه‌دم .

ایی اویومه‌مق دكل ، ژاق هیچ یاتمه‌مشدی. صباحه قدر مانونله برابر كوكرته‌ده اوطورمشلر ؛ بونی طائفه‌لرك برندن خبر آلدم . حتی طائفه‌لر آره صره اغلامه وهیچقیرمه بیله ایشیتمش . فلورانس‌ده حالا یورغونلق حسبیله میدانه چیقه‌مه‌مشدی . یاریم ساعتدن زیاده اونی بكله‌دك ؛ دوقتوردن بشقه هپسی عجله ایلیوردی. دوقتور ایسه : « جانم ، قادینلره بویانمق ایچون وقت ویرملی !» دییوردی . مانون‌ده كلدی ، پك رنكسز وحالسز ایدی؛ كیمسه مؤاخذه‌یه جسارت ایلیه‌مدی . حزین برتبسمله :

— وجودم چوق قیریق !

دیدی . او حالده كزمه‌دن صرفنظر ایده‌لم دیدیلر ، مانون قبول ایله‌مه‌دی؛ ژاق دخی مانون یالكز كیتسین، هوا آلسین استفاده ایلردییوردی. اولا شاشدم ، صاقین دارغین اولمسینلر دیدم . صندالده قره‌یه چیقاركن

ظنمده آلداندیغمی آکلادم . ایکیسی یان یانه صندالده اوطورمشلر ایدی . قوللرینی بربرلرینه کچیرمشلرایدی. هیچ قونوشمیورلر، آره‌صره مانون دلیقانلینك قولنی طوتیور ، حتی طیرناقلرینی اوکاباطیره‌جق قدرصیقیوردی. صندالده بربرینه وداع ایتدیلر ؛ اونلرك بو هیجانلی حالی بنی شاشیرتدی . غارو بیله دیدی‌که :

— بوتون بوتون آیرلمیورلرمیا ؟ ایکی ساعت برابر اولمیه‌جقلر! بوقدری‌ده فضله !!

پراته‌ر کوزلکنك اوزرندن باقوب شو جوابی ویردی :

— هله آچیق سویله ؛ ژاق قیزدن بوتون بوتون آیرلسه کیفنه کیدرمیا ؟

غارو آرقه‌سنه دوندی ودیدی‌که :

— مز اوستکزه وظیفه اولمیان ایشلرله مشغول اولمیکز !

اوتوموبیللره بیندك . مانون برنجی عربه‌یه «پاسکه‌لن» وآنتیقه‌جی ایله آتلادی. تیاترو دیرکتوری باشقه تاکسی چاغردی ، ژاقله برابر بیندی . بزم عربه‌لر آیریلیرکن ژاق آشاغی آتلادی واولانجه سسی ایله :

— فلورانس !

دیه چاغردی. فقط اوکمده‌کی اوتوموبیل اوزاقلاشمش ومانون دویمه‌مش ایدی. مانون عربه‌سنك پنجره‌سندن الینی چیقارمش مندیل صاللایور ، ژاق بابا قالدیرمنده غیر متحرك دوریبور وبزم عربه‌نك اونك اوکندن کچدیکنی بیله فرق ایتمیوردی . قارشمده اوطوران دوقتور اوموز سیلکدی :

— انسانلری احمقلشدیرمق ایچون اسپرطو ایله آفیون قدر سودانك‌ده تأثیری بویوکدر !

صوکره یانمزده‌اوطوران « دائمایالکز » مادامه دوندی :

— مادام، عشق‌دینیلن صاچه شیلره قولاق آصمه‌دیغکز نه ایی! عشق انسانلری ساده اوزه‌ر !

قادین جواب ویرمه‌دی. اودالغین‌ایدی وهندستانك توحاف، غریب سوقاقلرینه‌مراقله باقیوردی. برآزصوکره کوردیکی منظره‌لردن حاصل اولان کیف‌وذوق آرتدی، کوردیکی شیله‌اکلنیور، بعض‌وقت اوتوموبیلی دوردوروب کوردکلرینی یقیندن سیر ایتمك ایستیوردی . واقعا هر کوردیکی بزم ایچون یکی و غریب ایدی .

کوردکلریمزك نوعی، مقداری‌چوق‌ایدی. اطرافمزده بیغیلوب کوزلریمزی دولدیران توحاف ولطیف‌شیلری کورمك وحس ایتمك ایچون صانکه کوزلریمزوقلبمز یتیشه‌میوردی. پورتسعیدك منفسخ منظره‌سندن، جیبوتینك چیپلاق کورنیشندن صوکره قولومبوبزی مست ایلیوردی. آرتق بزباقیورز، یالکز کوردکلریمزه شاشیورز، وهر ثانیه آمان نه کوزل دیه باغرییورز.

برلین‌ده کوزه‌للك مسابقه‌سنده مکافات‌ةزانان و«۱۹۲۷ یازقرالیچه‌سی» اعلان اولونان مادموازل « مارکیت قره‌مر »

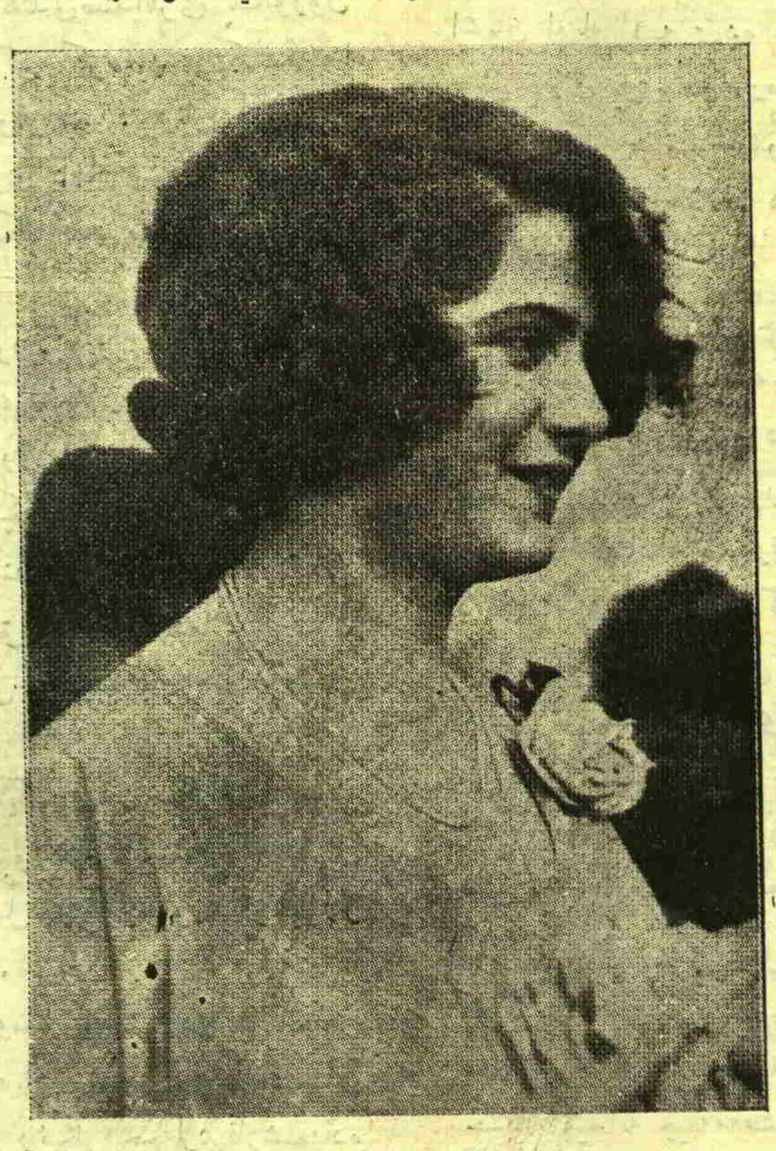

ویانه‌ده کوزه‌للك مسابقه‌سنی قازانان ، « پراته‌ر قرالیچه‌سی » اعلان ایدیلن مادموازل « آلیزه سیمونی »

[پراته‌ر ، واسع پارق، متعدد اکلنجه یرلری، رقص وموسیقی صالونلری، غازینولریله ویانه‌نك بر مسیره‌سی‌در.]

شهرك اولا آوروپا محله‌سنه کیردك ؛ کنیش سوقاقلر ، سوقاقلرده کوللکه وجوده کتیرمك ایچون بنالرك آلتنه یاپلمش کمرلر و بنالرك قرمزی ، یشیل ، بیاض پارلاق رنکاری ، صوکره بنالرك تزییناتی ودامللرینه طاقلمش ایری بوینوزلره بکزه‌ین سوسلر.... طاشدن اویمه شیلر صاتانلر ، فیل دیشی اویمه‌جیلر، آنتیقه‌جیلر، اپیکلی صاتانلر دولو، هرکاندە بر فیل : یادوله ، یاخود تخته‌دن اویمه ، یا قاباراتمه، مجوهرجیلرده مرصع فیللر وخورطومللری زمرددن !... اوزون‌وکنیش جادەلر ، مکمل بنالر ، بانقەلر ، اوتللر ، سوقاقدن هرآن کچن‌وآدملر طرفندن چوچق عربه‌سی کبی سورولوب کوتوریلن کرال عربه‌لری، آیاقلری چیزمه‌لی‌عظمتلی انکیزلر، صوکره یالین آیاق هندلیلر، قطیفه پانطالونلی مالزیالیلر... بونلر بزم‌ایچون هپ‌یکی شیلر... فقط اك فوق‌العاده منظره قولومبونك یرلی محله‌سنده ایدی . بولوادە برمیوه پازاری وارکه تعریف ایده‌مم . داغلر کبی یغیلی آناناسلر، یشیل پورتقاللر، لیمونلر، کباطلر ، هندستان‌جوزلری، خورمادمتلری،مانغوستان دینیلن برنوع میوه ، ودهاصیجاق مملکتلره مخصوص بیك درلو یمشلر ... میوه هالنك کوللکه‌لك چاتیلری آلتنده بو میوه داغلری کوزلری سویندیریبور واونلرك قوقوسی انسانه کیف ویریبور. یاصاتیجیلر، بونلرك چهره‌لری اسکی آلتون رنکنده، دائما متبسم‌ومیوه‌لری کبی‌خوش .... هپسی توسز اولدیغی ایچون صاتیجیلر ارککمی ؟ قادینمی آکلاشیلمیور . هپسی‌ایری‌کوزلی داغنیق ویااورمه صاچلی... وهپسی یاقیشقلی، کوزل اولدیغی‌ایچون قادین وارکك برمنظره ویریبور . سویملی وکوزل صاتیجیلرك خوش ولذیذ میوه‌لر آره‌سنده طوپلانمش اوللری او قدر آهنکلی‌که تصویر اولنه‌ماز . صانکه بونلر صاتیجی دکل؛ اسکی شرقك حرم دائره‌لرینه لذیذ میوه‌لر طاشیان کوزل جاریه‌لر ! هپسی کوبا کوزللك ولذت ایچون طوپلانمشلر !

قولومبه‌نك غلبه‌لك خلقنده سفالت ، چیرکینلك یوق؛ خلق‌مسعود! اك‌فقیر واختیار اولانلر شکللریله و طورلریله انسانه حرمت تلقین ایلیور . آرقه‌مز صره قوشان یاریم چیپلاق ارکك وقیزچوجقلرنده بیله‌لطافت‌وار؛ اللرینی‌اوزاتوب پاره استه‌ملرنده‌بیله برظرافت وار دیه‌جکم .

یولده کیدییورز. هپمزده کیف‌زیاده . هندلی محله‌سنده اولر برر قاتلی ، سوقاقده یایا قالدیرمدن یورویانجه اوه ویادکانه کیریبورسکز. هپسنك اوکنده، کونشك قیزغینلغنی کسمك ایچون کوللکه‌لی اغاجلردیکیلی. صره صره برلرصرافلر،... نه‌توحاف اصناف!!؛ مثلا ایری‌صقاللی بردکانجی عظمتله

ـ مابعدی وار ـ

استانبولك اك صحی، اك هوادار، اك لطیف

دكز بانیولری و كونش ایله تداوی مؤسسه‌سی

فلوریا سولاریوم پالاس اوتلی

اوتل، پانسیون، لوقنطه، قهوه‌خانه، بار، دكز بانیولری، خصوصی قابینه‌لر، قومده و كونشده تداوی، كیجه حیاتی

فلوریاده غران پلاژ مؤسسه‌سی

كونش و قومده تداوی، دكز بانیوسی، مكمل قابینه‌لر و صوغوق بوفه و غازینو

بو صیجاقلرده استانبوللیلرك یكانه تنزه وسرینلمه یری محقق فلوریاده بو مؤسسه‌لردر.

FLORIA

Grande Plage & Solarium Palace

Cuisine de Première ordre; Hôtel avec tous les conforts.

Rrix—Modérés—Garage

ثروت فنون | حوادث واعلان قسملری | نومرو: ۱۳۹ — ۱۶۱۳ پنجشنبه ۱٤ تموز ۱۹۲۷

§ رئیس جمهور حضرتلری رفاقتلرنده بویوك ملت مجلسی رئیسی كاظم پاشا، سریاورلری رسوخی باش كاتب توفیق، غازی عینتاب مبعوثی قلنج علی وبوزاویوك مبعوثی صالح بكلر اولدیغی حالده كچن جمعه كونی اوطوبیللر ایله دولمه باغچه سرایندن مفارقت بویوره‌رق طرابیه طریقیله صاری یارده‌كی چیرچیر صوینی تشریف بویورمشلردر.

رئیس جمهور حضرتلری صاری یاردن عودتده طرابیه‌ده‌كی توقاتلیانی تشریف بویورمشلر وبوراده‌ده خلقك معظم تظاهراتیله استقبال ایدیلمشلردر.

آقشامی دولمه باغچه سراینه عودت بویورمشلردر.

§ رئیس جمهور حضرتلری كچن جمعه ایرتسی كونی رفاقتلرنده باش كاتب توفیق و سر یاورلری رسوخی، بوز اوق مبعوثی صالح وغازی عینتاب مبعوثی قلنج علی بكلر اولدیغی حالده اوطوموبیللرله دولمه باغچه سرایندن مفارقت بویوره‌رق قول اردو، ولایت و شهر امانتنی تشریف ایتدكدن صوكره ادرنه قاپو خارجنده‌كی شهیدلكی زیارت ایتمشلردر.

§ غازی حضرتلری امانتده كندیلرینه تقدیم ایدیلن آلتون یالدیزلی دفتره كوموش قلمله: (۹ تموز ۱۹۲۷ـ غازی م. كمال) تاریخ وامضالرینی آتمشلردر.

§ رئیس جمهور حضرتلری كچن پازار كونی سرایدن مفارقت بویورمشلر وجغال اوغلنده جمهوریت خلق فرقه‌سی مركزینی تشریف بویورمشلردر. غازی حضرتلری، دولمه باغچه سراینك ریختیمنده امرلرینه منتظر بولونان چاك قایا موطوربوطنه بینمشلردر.

چاك قایا موطوربوطی، سرای ریختمندن حركت ایتمش وسرای پیشكاهنده دمیرلی بولونان اوطغرل یاطی طرفندن بورو ایله سلاملانمشدر. باب عالی طریقیله خلق فرقه‌سی مركزینی تشریف بویورمشلردر.

غازی حضرتلری آلقیشلر آراسنده آلت قاتده طیاره جمعیتی رئیسنك اوداسنه تشریف ایتمشلر و بوراده بولونان هیكللرینك اوكنده‌كی قاناپه‌یه اوطورمشلردر. بو اثناده غازی حضرتلرینه قهوه ولیموناطه اكرام ایدلمشدر.

§ چاملیجه‌ده منتحر یوسف عزالدین افندی كوشكنك، شهر نامنه غازی حضرتلرینه ناچیز بر هدیه اولمق اوزره تقدیم ایدلمسی متصوردر.

§ شهرك هر سمتنده آیری آیری جولانلر اجرا ایدن غازی حضرتلری اسكداری وچاملیجه‌یی‌ده تشریف بویوراجقلردر.

§ بكلربكی سراینك تعمیرات وتأسیساتی‌ده اكمال ایدیلمك اوزره‌در. تعمیراتك تمامیله ختامنده رئیس جمهور حضرتلری آراصیرا بكلربكی سراینی تشریف بویوراجقلردر. بكلربكی سراینده‌كی حوض‌ده تطهیر وتنظیم اولونمشدر.

§ آلتون اردو قلوبنك دكزجیلك شعبه‌سندن سعدی وحسین بكلر اولكی كون كوچوك برصندالله لیمانمزدن ازمیره متوجهاً حركت ایتمشلردر.

§ شمدی‌یه‌قدر بعضی مكتبلره ویریلن نومرولو اسملر بعضی قاریشیقلقلره سببیت ویردیكندن وكالت مكتبلره نومرولو اسم ویرلمه‌سی لزومنی معارف مدیریتنه تبلیغ ایتمشدر. بوندن صوكره نومرولرله یاد اولونان مكتبلر مستثنا اولمق اوزره الیوم موجود مكتبلر اسملرینی عیناً محافظه ایده‌جكلردر.

§ آلنان معلوماته كوره دولت دمیر یوللری مدیریت عمومیه‌سنك تشكلی اوزرینه توحید ایدیلن خطلرده انتظام اداره‌یی تأمین ایچون شمدی‌یه قدر تعقیب ایدیلن اصوللرده بعضی تعدیلات یاپیلاجقدر.

بو جمله‌دن اولارق خطلر مستقل پارچه‌لره آیریله‌جق وبو پارچه‌لر ایشلتمه مفتشلكلری عنوانیله مدیریت عمومیه‌یه مربوط، فقط اداره‌سنده مستقل بولوناجقلردر. یكی شكل اداره آناطولی خطنك مبایعه‌سندن صوكره تطبیق ایدیله‌جكدر.

§ شرق شمندوفر قومپانیاسی، مقدما ساقط خاندان و اجنبی قراللرینك سیاحتلرنده استراحتلری ایچون انشا ایتدیرلمش اولان بنانك تلوین وتطهیرینه باشلامشدر. بو حاضرلغك غازی حضرتلرینك یاقینده وقوع بولماسی محتمل اولان تراكیا سیاحتلریله علاقه‌دار اولدیغی سویله‌نیور.

§ ایرانلیلر عادات دینیه وقدیمه‌لرندن اولدیغی وجهله ۹ تموزده شهریمزده بولونان عموم ایرانلیلر والده خاننده طوپلانارق وقعهٔ كربلایی تنظیراً ماتم طوتمشلردر.

§ شركت خیریه اداره‌سنجه اخیراً آلمانیاده شیخاو فابریقه‌سنه ایصارلانمش اولان ایكی واپور قیزاقدن دكزه ایندیرلمشدر. بو یكی واپورلر شركتك ٤۷ نومرولی واپوری جسامتنده‌در.

شركتك یكی واپورلرینك ماكنه اقسامی ودیكر ترتیباتی بو آی نهایتنه قدر اكمال ایدیله‌جكندن واپورلر آغستوسك اون بشنه طوغری لیمانمزه كلمش بولونه‌جقلردر.

§ شهر امینی معاونی شكری علی بك اولكی كون وظیفه‌سندن استعفا ایتمش واوراقنی آله‌رق، امانت بناسنی ترك ایله‌مشدر.

§ اركان حربیهٔ بحریه، كنج بحریه‌لیلرمزك تعلیم وتربیه اعتباریله بركمی‌یه احتیاجلری بولوندیغنی نظر دقته آلمش و «عیسی رئیس» غانبوطنك مكتب سفینه‌سی اولماسنه قرار ویرمشدر. اركان حربیهٔ بحریه‌نك بو طلبی اوزرینه بحریه وكالتی (عیسی رئیس) ك موجود دیركلرینك بوتون مكتب سفینه‌لرنده اولدیغی كبی اسكی اصول آرمالی دیركلره تحویلنی برمتعهده احاله ایتمشدر. (عیسی رئیس)، دیركلرینك انشا آتی ختام بولدقدن صوكره دكز طلبه‌سنی و مهندسلری حاملاً، اوزون دكز سفرلرینه چیقاجقدر.

§ شهر امانتی سیر وسفر مركزی طرفندن بعدما آرابه‌جیلق وقابیقجیلق یاپمق ایسته‌ن اشخاصك امتحان ایدلدكدن صوكره اجرای صنعتلرینه مساعده ایدلمسی تقرر ایلمشدر. شهرمزده آرابه‌جیلق وقاییقجیلق یاپان اشخاصك (۱۰) بیكی متجاوز اولدیغی آكلاشلمشدر.

§ استانبولده انتخاب فعالیتی ایچه ایلرله‌مشدر. هیئت تفتیشیه اساس دفترلرینك تدقیقاتنی اكمال ایتمش ودفترلر اعضالر طرفندن امضالانمشدر. دفترلرك تبییض و تزییدینه باشلانمشدر. هیئت تفتیشیه‌نك نظارتی آلتنده (۳۰۰) ی متجاوز

بورسه

استانبول اسهام وتحویلات قامبیو ونقود بورسه‌سی

۱۲ تموز ۱۹۲۷ آقشام

قامبیو و نقود

	قاپاندی غروش	قاپاندی لیرا
اسهام وتحویلات		
استقراض داخلی یوزده بش	۵۰	۸۵
دیون موحده یوزده درت	۰۰	۲۳۵
روم ایلی دمیر یوللری اكرامیه‌لی	٤۵	۱۲
آناطولی دمیر یولی آقسیونی	۸۵	۲۰
ئه‌فه كتیف		
عدد	پاره	غروش
۱ انكلیز لیراسی	۵۰	۹٤۷
۱ دولار آمریقا	۰۰	۱۹۵
۲۰ فرانسز فرانغی	۰۰,۰	۱۵۳
۲۰ ایتالیه لیره‌تی	۵۰	۲۱۲
۱ رایخش مارق	۰۰,۰	٤٦
۲۰ اسویچره فرانغی	۰۰	۷۵۰
۱ آوستریا شیلینی	۵۰	۲۷
فلمنك فلورینی	۰۰	۷۷
۲۰ یونان درخمی	۷۵,۰	۵۱
۲۰ لهی رومانیا	۰۰,۰	۲٤
۲۰ لهوا بولغار	۰۰,۰	۲۸
۲۰ قورون چك اسلوواقیا	۹۰	۱۱٦
۱ زلوتی لهستان	۰۰	۲۱
۱ چروونتسی سوویت	۰۰	۰۰
۲ دینار یوغو اسلاویا	۵۰	٦۹
۲۰ بلچیقا فرانغی	۵۰,۰	۱۰۷
۱ عثمانلی بانقه‌سی بانقنوطی		۰۰
۱ آلتون		۰۰۰
چك		
لوندره بر استرلین	۵۰	۹٤۸
نویورق برتورك لیراسی دولار	۱۸ ۵	۵۱
پارس « « فرانق	۰٤,۰	۱۳
بروكسل « « فرانق	٦۸	۳
میلانو « « لیره‌ت	٤۰	۰۹
برلین « « مارق	۱۵,۰	۲
صوفیه « « لهوا	۵۰,۰	۷۰
آمستردام « « فلورین	۲۷,۵	۱
جنوره « « اسویچره‌ف	٦۵,۵	۲
مادرید « « پهزه‌تا	۹۸,۰	۲
وارشووا « « زه‌لوتی	۳۳,۰	٤
آتنه « « دراخمی	٦۵,۰	۳۸
بوكره‌ش ۲۰ لهی غروش	۰۰,۰	۲٤
موسقووا ۱ چروونتسی	۰۰	۰۰
ویانه ۱ شیلین	٦۳,۰	۳

MİLLİ KÜTÜPHANE ANKARA 1946

كاتب دارالفنونك حقوق والهيات درسخانه‌لرنده آقشاملره قدر چاليشمشلردر . تاملر ١٨ ياشندن يوقارى اولانلرك اسملرنى ايكيشر نسخه اولارق يازمشلردر . بو نسخه‌لرك برر دانه‌سى محلاته آصيلاجق وبرر نسخه‌لرى‌ده صاندق باشلرنده بولونان مأمورلرك النده دوراجقدر .

§ شهرأمانتك اداره‌سنده بولونان دارالبدايع يازاولق حسبيله تعطيل فعاليت ايله‌مشدى . دارالبدايعك ١٩٢٧ سنه‌سنده يكى تشكيلاتله ايشه باشلاسى ايچون يابيلان برپروژه دارالبدايع هيئتى طرفندن شهر أمينى محى‌الدين بكه تقديم ايدلمش ، آيرنجه‌ده شفاهى ايضاحات ويرلمشدر .

شهر أمينى بك ، بوپروژه‌يى نظردقته آلمش و مراقبه هيئتى اجتماعه دعوت ايدرك مسئله‌نك سرعتله نتيجه‌لنديريله‌جكنى وعد ايتمشدر . تبه‌باشى تياترويى بوسنه‌يه استيجار ايديله‌جك ودارالبدايعده چالشانلر بودجه‌نك مساعده‌سى نسبتنده دها زياده معاشله ترفيه اولنه‌جقلردر .

§ شهر امانتنده اوطوبوس فيأتلرينك تثبيت ايدلمسى مقرر ايديسه‌ده بوايشله مشغول اولان شهر امينى معاونلرندن شكرى عالى بك استعفا ايتديكندن بو مسئله شيمديلك يوز اوستى قالمشدر .

§ جمعيت عموميهٔ بلديه ، شهرأمانتى مأمورلرينك عائله‌لرندن ورم اولانلرله خارجده بعض ورمليلرك مجاناً تداويلرى ايچون (١٠٠٠٠) ليرا تخصيصات وضع ايتمشدر . بو (١٠٠٠٠) ليرا ايله ايجاب ايدن تداوينك اجراسى ايچون شهر امانتى « بويوك آطه سانا توريومى » ايله بر مقاوله عقد ايتمشدر . مجانى تداويدن داها كيملرك استفاده ايده بيله‌جكى حقنده شهرأمانتى صحيه مديريتى طرفندن بر تعليماتنامه احضار ايدلمكده‌در . جمعيت بلديه‌نك آيرنجه تخصيصنى قبول ايتديكى (١٠٠٠٠) ليرا ايله‌ده طب فاكولته‌سنه (١٠) ياتاق علاوه واوراده خسته‌لرك مصارفى تأمين ايديله‌جكدر .

§ تورك ـ بولغار تجارت معاهده نامه‌سى مذاكراتنه مأمور هيأت مرخصه‌لر خارجيه وكالتنده اجتماعلرينه باشلامشلر و هيأت مرخصه رئيسلرى طرفندن برر نطق ايراد ايدلمشدر .

تورك هيأتنه على جنانى بك ، بولغار هيئتنه‌ده سفير موسيو پاولوف رياست ايتمكده‌در .

آثار منتشره :

مهندس مكتبى مجموعه‌سى

مهندس مكتبى هيئت تعليميه‌سى طرفندن نشر اولنان بو نامه‌دكى غزته‌نك ايكنجى نومروسى انتشار ايتمشدر .

مندرجاتى :

مشاور مهندسلر بين‌الملل «فه‌ده‌راسيون»نك اوچنجى قونغره‌سى حقنده مخطره ، ايروا دره‌سى اوزرنده انشا ايديلن (٥٠) متره آچيقلفنده به‌تون آرمه پول كوپريسى ، معادلات تماميه تطبيقلرى ، پيلوتلر ، فوطوغرافى واسطه‌سيله خريطهٔ مرقمه اخذى كبى قيمتدار مقالاتدر .

بالعموم مهندسلرله ارباب فنه توصيه اولنور .

تورکیه سیرسفائن اداره‌سنك ١٥ تمرز ٩٢٧ تاریخندن ٢١ تموز ٩٢٧ تاریخنه قدر هفته‌لق سیر سفر پروغرامی

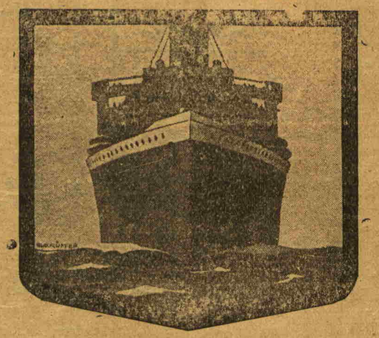

٢٨

دوغرو ازمیر خطی

کل جمال واپوری تموزك ١٥ نجی جمعه

١٣ده غلطه ریختیمندن حرکت وبازارایرتسی عودت ایده‌جکدر.
واپورده مکمل بر اورکستره وجازباند موجوددر.

طرابزون خطی: ایکنجی پوسته‌سی

آنقره واپوری تموزك ٢١ نجی پرشنبه

١٦ده غلطه ریختیمندن حرکتله معتاد اسکله‌لره عزیمت وعودت ایده‌جکدر .

مرسین سرعت پوسته‌سی

قونیه واپوری توزك ٢٠ نجی چارسنبه

١١ده غلطه ریختیمندن حرکتله متعاد اسکله‌لره عزیمت و عودت ایده‌جکدر .

مرسین خطی

مرسین واپوری تموزك ١٨ نجی پازار ایرتسی

١١ده غلطه ریختیمندن حرکتله ازمیر ومعتاد اسکله‌لره عزیمت وعودت ایده‌جکدر .

آیوالق خطی

آنطالیه واپوری تموزك ٨١ نجی پازار ایرتسی

١٩ده سرکه‌جی ریختیمندن حرکتله معتاد اسکله‌لره عزیمت وعودت ایده‌جکدر .

باندرمه خطی

کل نهال واپوری جمه ایرتسی ، صالی ٢٠ ده غلطه ریختیمندن

کلیبولی واپوری پازار ایرتسی پرشنبه ٢٠ده سرکه‌جی ریختیمندن حرکتله باندرمه‌یه عزیمت و عودت ایدر.

قره بیغا خطی

باندرمه واپوری جمه‌ایرتسی چارشنبه ٢٠ ده غلطه ریختیمندن حرکتله معتاد اسکله‌لره عزیمت و عودت ایدر.

قوجه ایلی واپوری پازارایرتسی ٢٠ده غلطه ریختیمندن حرکتله معتاداسکله‌لره عزیمت وعودت ایدر.

مدانیه خطی

مرمره واپوری جمه ، پازار ، چارشنبه کونلری ٩ ده غلطه ریختیمندن حرکتله مدانیه کلیکه عزیمت وعودت ایدر.

ازمیت خطی

ارکلی واپوری پازار ، صالی ، پرشنبه ٩ده غلطه ریختیمندن حرکتله معتاد اسکله‌لره عزیمت وعودت ایدر .

اکرم نجیب

اجزای طبیه ده‌پوسی — استانبولده یکی پوسته‌خانه قارشیسنده

تلفون استانبول ٧٨

یکرمی سنه‌لك تورك مؤسسه‌سیدر

اناطولینك هرطرفنده مخابرلری واردر

فوطوغراف مالزمه‌سی ، آلات طبیه و اسپنجیاریه ، قولونیا صولری ، تورك مستحضرات طبیه‌سی ریات ، قطران حقی ، کشیش طاغی صویی بیره خلاصه‌سی ، پرتو مستحضراتی ،

آوروپانك الك مشهور فابریقه‌لریله تماسده‌در

یاغسز کوزه‌للك قره‌می

جلده طراوت بخش ایدر. یاغسزلنمی واستعمالی حسبیله بالجمله امثالنه فائقدر .

خانملر و بکلر جلدیکزی دائما تازه و یموشاق بولندیرمق استیورسه‌کز بو قره‌مدن قوللانیکز

مستحضری

نجدت اکرم

ده‌پوسی: یکی پوسته‌خانه قارشوسنده اکرم نجیب اجزا دپوسی بالعموم اجزاخانه‌لرده بولنور.

١٤٢

استانبول
عموم سیغورطه شرکتی

حریق حیات نقلیات

سرمایه واحتیاط آقچه‌لری ۱,۰۰۰,۰۰۰ لیرادن فضله‌در .

مرکز اداره‌سی

درسعادتده غلطه‌ده وویوودا جاده‌سنده شرکتك کندی ملکی بولنان سیغورطه خانی داخلنده‌در .

شرکتك شعبانی

تورکیه‌نك باشلیجه شهر وقصبه‌لرنده وممالك اجنبیه‌ده آجنته‌لکلری واردر . ۱۴۵

آنادولی اهالیٔ محترمه‌سیله

فوطوغرافجیلرینك نظر دقتنه

اسکی، یکی، مستعمل الخ کوچوك رسملری قره‌قلم ، صو ویا یاغلی بویالی اوله‌رق هرابعادده اغراندیسمان یاپه‌بیلمك مقصدیله آرتیستیك آتلیه‌مده خصوصی بر شعبه کشاد ایتدیکمی عرض ایتمکله کسب فخر ایله‌رم . حسن نتیجه‌سندن امین اوله‌بیلمك ایچون ادرسیله برابر پدر ، والده ، زوج ، زوجه الخ لرك رسملرینی کوندرمك کافیدر ، دوائر رسمیه ، مکاتب و تجارتخانه‌لر ایچون صورت خصوصیه‌ده اعمال ایدیلن رئیس جمهور غازی پاشا حضرتلرینك و تورکیا جمهوریتی ذوات معتبره‌سی حضراتنك رسملرینك یکانه محل فروختی مغازه‌مدر .

بیوك قطعه‌ده فوطوغراف چرچیوه‌لری‌ده واردر .

ژان واینبرغ

فوطوفرانسه بك اوغلی جادهٔ کبیر نومرو ۱۵۰

۱۴۱

آطه بازاری اسلام تجارت بانقه‌سی

تورك انونیم شرکتی

سرمایه‌سی : ۵۰۰,۰۰۰ تورك لیراسی

مرکزی : **آطه بازاری**

ادره‌س : یکی پوسته‌خانه قارشوسی تله‌فون : استانبول — ۲۰۴۲

شعبه‌لری : استانبول ، ایرمیت ، دوزجه ، خندق ، کیوه.

دیکر شهرلرده مخابرلری وار در .

هر نوع بانقه معاملاتی یاپار، مساعد شرائطله تودیعات قبول ایرر.

۱۴۲

استانبولك اك صحی ، اك هوادار ، اك لطیف
دکز بانیولری و کونش ایله تداوی مؤسسه‌سی

فلوریا سولاریوم پالاس اوتلی

اوتل ، پانسیون ، لوقنطه ، قهوه‌خانه ، بار ، دکز بانیولری ، خصوصی قابینه‌لر ، قومده و کونشده تداوی ، کیجه حیاتی

فلوریاده غران پلاژ مؤسسه‌سی

کونش و قومده تداوی ، دکز بانیوسی ، مکمل قابینه‌لر و صوغوق بوفه و غازینو بو صیجاقلرده استانبوللیلرك یکانه تنزه وسرینلمه یری محقق فلوریاده بو مؤسسه‌لردر .

FLORIA

Grande Plage & Solarium Palace

Cuisine de Première ordre; Hôtel avec tous les conforts.

Rrix—Modérés—Garage

۱۴۷

معلم

دوقتور طلعت

دیپلومه نومروسی: ۱۸۰۸

جلد صاچ خسته‌لقلری فرنکی و بل صغوقلغی متخصص

دیوان یولنده بیچکی یوردی صره‌سنده‌کی معاینه‌خانه‌سنده هرکون ساعت اون درت دن صوکره خسته‌لرینی قبول و تداوی ایدر .

قورد فون هایده‌بره‌ق

مغازه واداره‌خانه:
غلطه ـ وویووده جاده‌سی
بختیارخان زمین قات وبرنجی قات

تلغراف: درسعادت ـ هایده‌برق
تلفون: بك اوغلی ۱۷۲۸
پوسته قوطوسی: غلطه ـ ۴۱۹

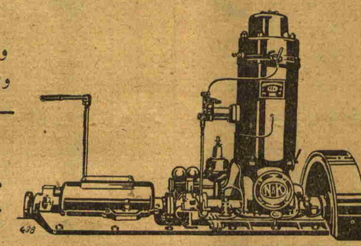

قالوریفر ـ صو ـ غاز تأسیساتنه مقتضی بالعموم مالزمه و اجهزه ایله قانالیزاسون انشا آتنه متعلق بوریلر، آرماتورلر و لوازم متفرعه‌سی .

هرصنف ارباب صنایع ایچون هرنوع معدنی وخشبی اعمالاته مخصوص بالعموم ماکنه‌لر وآلات وادوات ایله قومپله اعمالاتخانه‌لر تأسیسات وتجهیزاتی .

بالعموم صناعی وزراعی ایشلرله تنویرات ایچون مختلف قوت واوصافده وهر دورلو مواد محروقه ایله ایشله‌ین ثابت و سیار موتورلر و غازوژه‌ن تأسیساتی ، لوقوموبیللر ، لوقوموطورلر ، یول سیلندیرلری، آرته‌زین قویولری لوازمی، دکرمنلر، بوز ماکنه‌لری ، زیتون یاغی پره‌سلری، طوغله وکره‌مید فابریقه‌لری ، قالدیرم طاشی ماکنه‌لری ، به‌تون و چاقیل طاشی ماکنه‌لری، مزروعات چاپه ماکنه‌لری .

موطوسیقلتلر ، واپورلر ، یاطلر و موتوربوطلرله ۶ـ۵۰ بارکیر قوتنه قدر تك سیلیندیرلی و ۵۰ دن یوقاری‌یه ۲ ، ۳ و ۴ سیلیندیرلی و هر نوع مراکب بحریه ایچون دکز موطورلری .

لوقوموتیفلره صوتأمینی ایچون مقتضی تأسیسات، آسانسور وپالانغه‌لرله کرك الکتریق وکرکسه ال ایله متحرك وینچلر؛ یکی طرز انشاده الکتریقلی قایناق ترانسفور ماتورلری و هر نوع قایناق تللری .

هر نوع انشاآت و مبانیده اقسام خشبیه‌یی تأثیرات هوائیه ایله بوجکلرك مضراتندن قورویان (قاربولینویم) واقسام معدنیه‌یی کذلك عینی تأثیرلردن محافظه ایده‌جك (اوکه‌دو) بویالری .

(راینمه‌تال) تورکجه یازی ماکنه‌لری

یازی ماکه فن و صنعتنك شیمدی‌یه قدر ادراك ایتدیکی بالعموم یکیلکلری اك صوك تجارب و فوائدی جامع و امثالنه ازهرجهت فائق اولوب دیکر ماکنه‌لرده تورکجه حروفاتك ابتدا ، وسط و انتها شکللری اوله‌رق وضع اولنان اوچ و بعضاً درت حرف یرینه ایکی ایله اکتفا اولنه‌رق حروف عددی آزالتیلمق سایه‌سنده طرز تحریر تسهیل وتسریع اولنمش و سائر بر چوق لزومسز ترتیبات غایت بسیط بر حاله افراغ ایدیلمشدر . یازیلری اوقوناقلی دوزکون و کوزلدر.

۱۳۹

مشهورعالم اولان (ته‌فاق) معمولاتندن تلسز تلفون رادیوماکنه‌لریله اجهزه ومالزمهٔ متفرعه‌سی ـ اوطوماتیق تلفون جهاز وتأسیساتی ـ علی العاده تلفونلر.

مصور ثروت فنون

(ثروت فنون) ك تکرار انتشارندن بری توزیع اولنان ۱۳۰ نجی نسخه ایله بشنجی جلد اکمال اولنمشدر. بو جلدلردن پك محدود اوله‌رق مطبعه‌مزده موجود وار در .

فیأتی ۴۰۰ طشره‌یه ۴۲۵ غروشدر .

پك آز قالان برنجی و ایکنجی اوچنجی و دردنجی جلدلر دخی عین فیأتله صاتیلمقده در . ۱۳۱ـ۱۴۰

بیکر رادیو

مشهور سوپرهدروتن رادیو ل.ل.

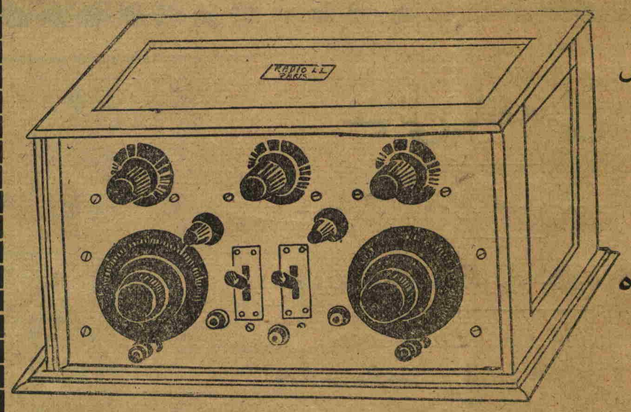

ممنونیت بخش ایده‌ر درجه‌ده غرانتی ایشلر آوروپانك اك ایی فابریقه‌لرنده اعمال ایدلمش

هر جنس
رادیو ماکنه‌لری
بك اوغلی دوغری یولده
بیکر مغازه‌سنده اك
اوست قاتده

۱۳۶ـ۱۴۵

اوتو وولف وشرکاسی دمیر اخراجات شرکتی

Eisenausfuhr Otto Wolff & Cie Koeln

فنیکس ـ راینشتال فابریقه‌لری ـ آلمانیاده رورده کائن

فنیکس فابریقه‌سنده ۵۲۰۰۰ ، راینشتالده ۲۵۰۰۰ عمله ایشله‌ر

رایلر و ده‌قوویل رایلری وهرنوع دمیر و چلیك بورولر ـ به‌تون آرمه دمیرلری ـ دمیر صاچلر ـ هرنوع تللر ـ هرنوع چیوی و قارفیچه‌لر ـ جیواطه‌لر ـ لوقوموتیف ـ واغونلر ـ تراموای ـ هرنوع ماکنه‌لر .

یالکز فنیکس فابریقه‌لری سنه‌ده برمیلیون وایکیوز اللی بیك طونه دمیر وایکی میلیون طونه چلیك اعمال ایلر .

درسعادت آجنته‌سی : روتنبرغ و شرکاسی ، استانبول بنتو خان

۱۴۲